

2013 Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırması

Ulusal Toplantı TNSA-2013 Sonuçları

Doç. Dr. A. Sinan Türkyılmaz
Doç. Dr. Alanur Çavlin

2 Aralık 2014,
Rixos Grand Ankara Oteli, Ankara

Sunuş Planı

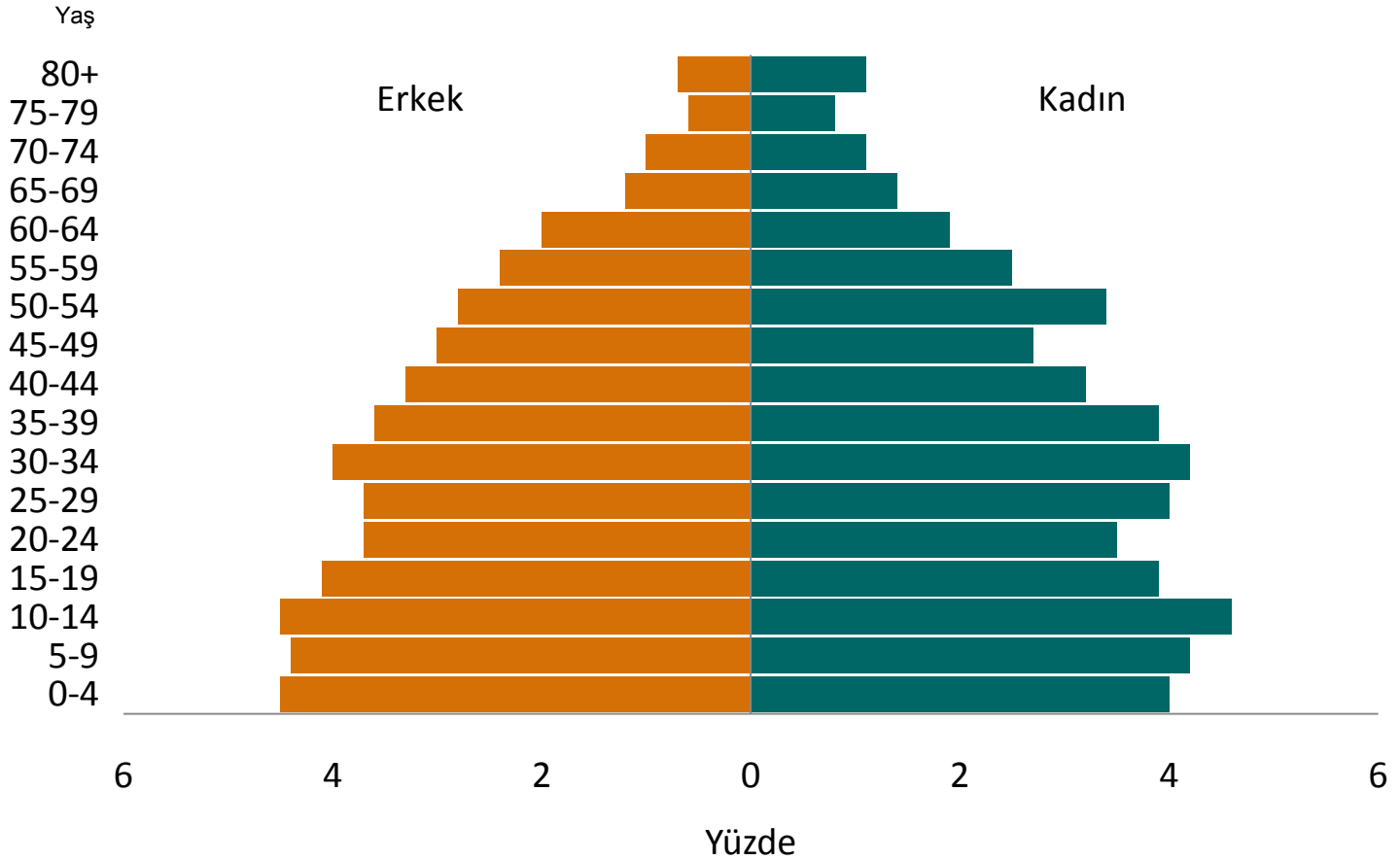
- Hanehalkı nüfusunun ve kadınların temel özellikleri
- Doğurganlık ve doğurganlık tercihleri
- Gebeliği önleyici yöntem kullanımı
- Düşükler ve ölü doğumlar
- Doğum öncesi ve sonrası bakım
- Erken yaş ölüm hızları
- Aşılanma
- Emzirme
- Beslenme yetersizliği-beslenme bozukluğu

Hanehalkları ve Hanehalkı Nüfusu

Yerleşim yeri ve bölgeye göre hanehalklarının ve hanehalkı nüfusunun yüzde dağılımı,
TNSA-2013 (*de jure*)

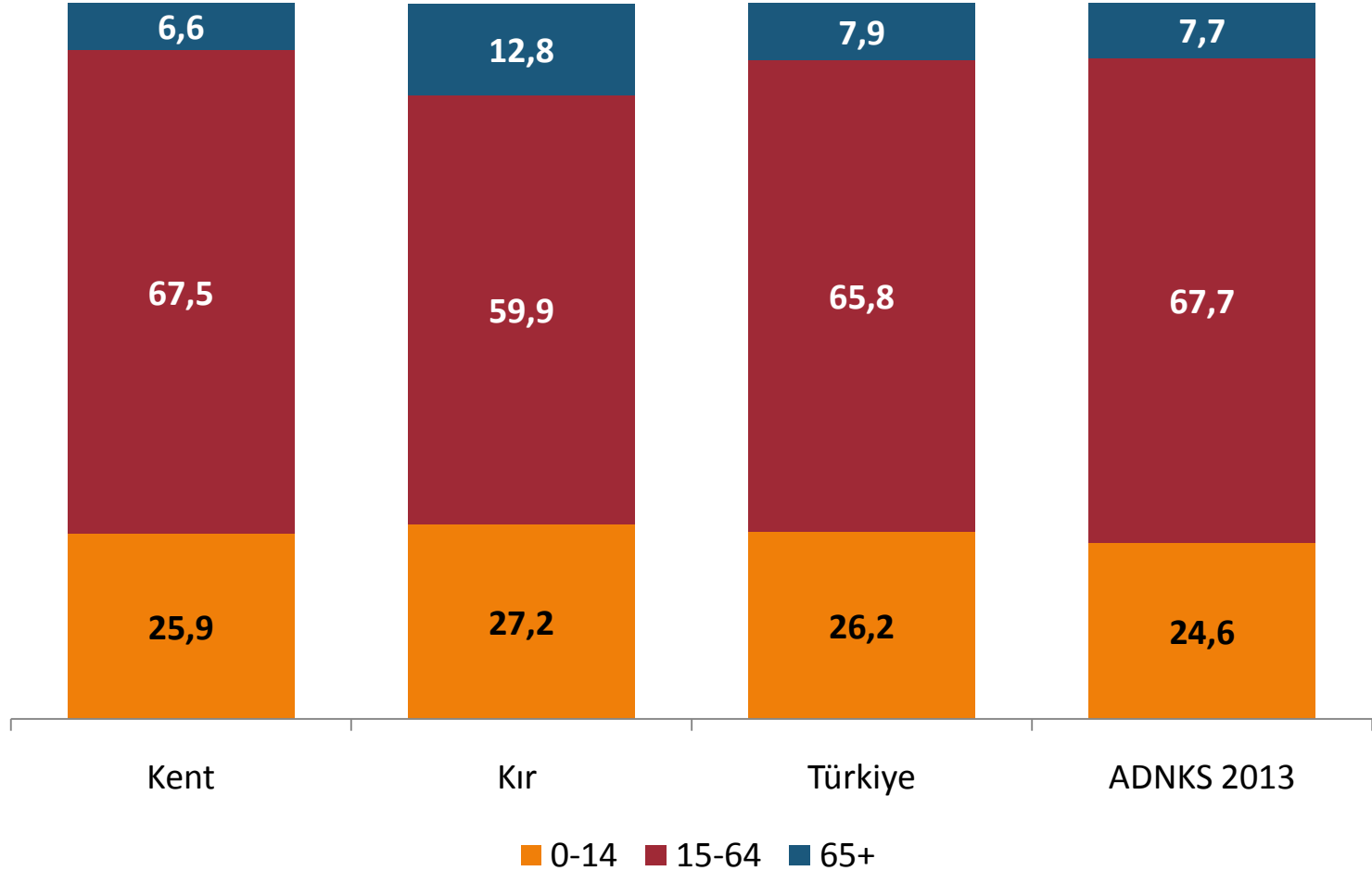
Temel Özellikler	Hanehalkları			Hanehalkı Nüfusu		
	Ağırlıklı Yüzde	Ağırlıklı Sayı	Ağırlıksız Sayı	Ağırlıklı Yüzde	Ağırlıklı Sayı	Ağırlıksız Sayı
Yerleşim Yeri						
Kent	79.1	9,325	8,482	78.1	32,391	30,239
Kır	20.9	2,469	3,312	21.9	9,085	12,612
Bölge						
Batı	45.1	5,314	3,473	41.5	17,231	10,835
Güney	12.4	1,457	1,649	12.5	5,191	5,845
Orta	21.8	2,566	2,480	20.0	8,297	8,356
Kuzey	7.4	869	1,776	7.1	2,957	6,023
Doğu	13.5	1,588	2,416	18.8	7,801	11,792
Toplam	100.0	11,794	11,794	100.0	41,476	42,851

Hanehalkı Nüfusunun Yaş Yapısı

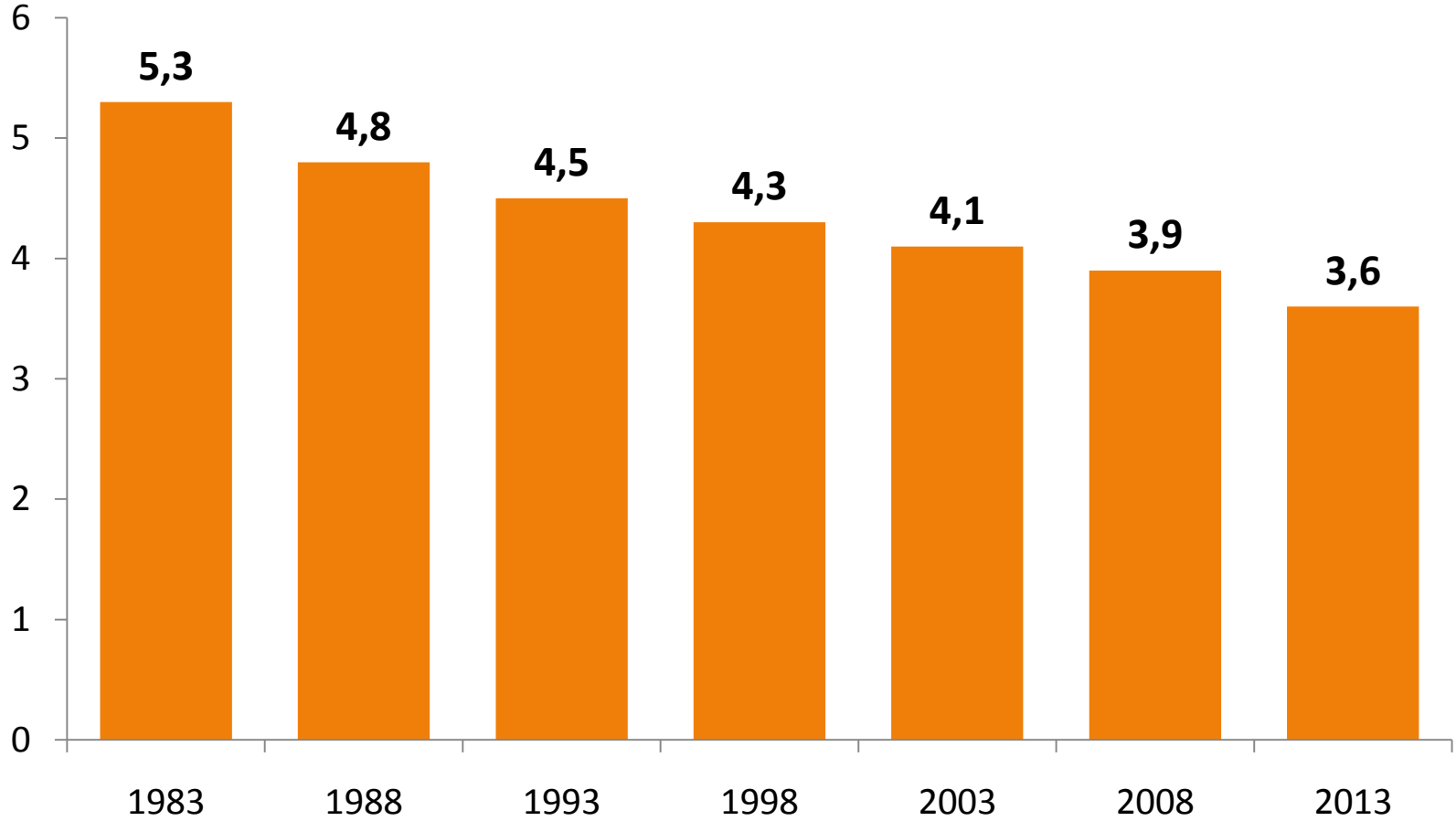

Hanehalkı Nüfusunun Yaş Yapısı

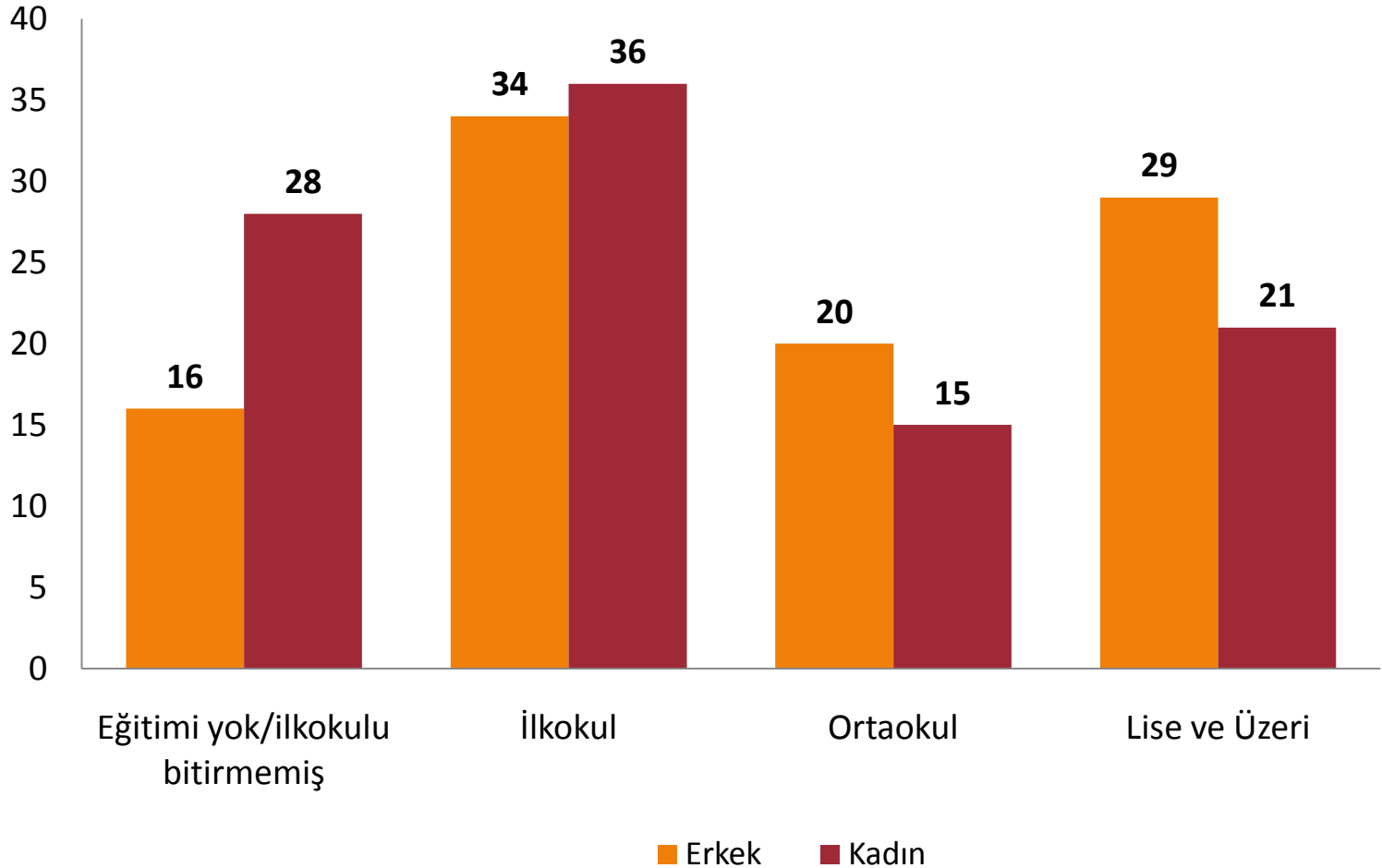

Ortalama Hanehalkı Büyüklüğü

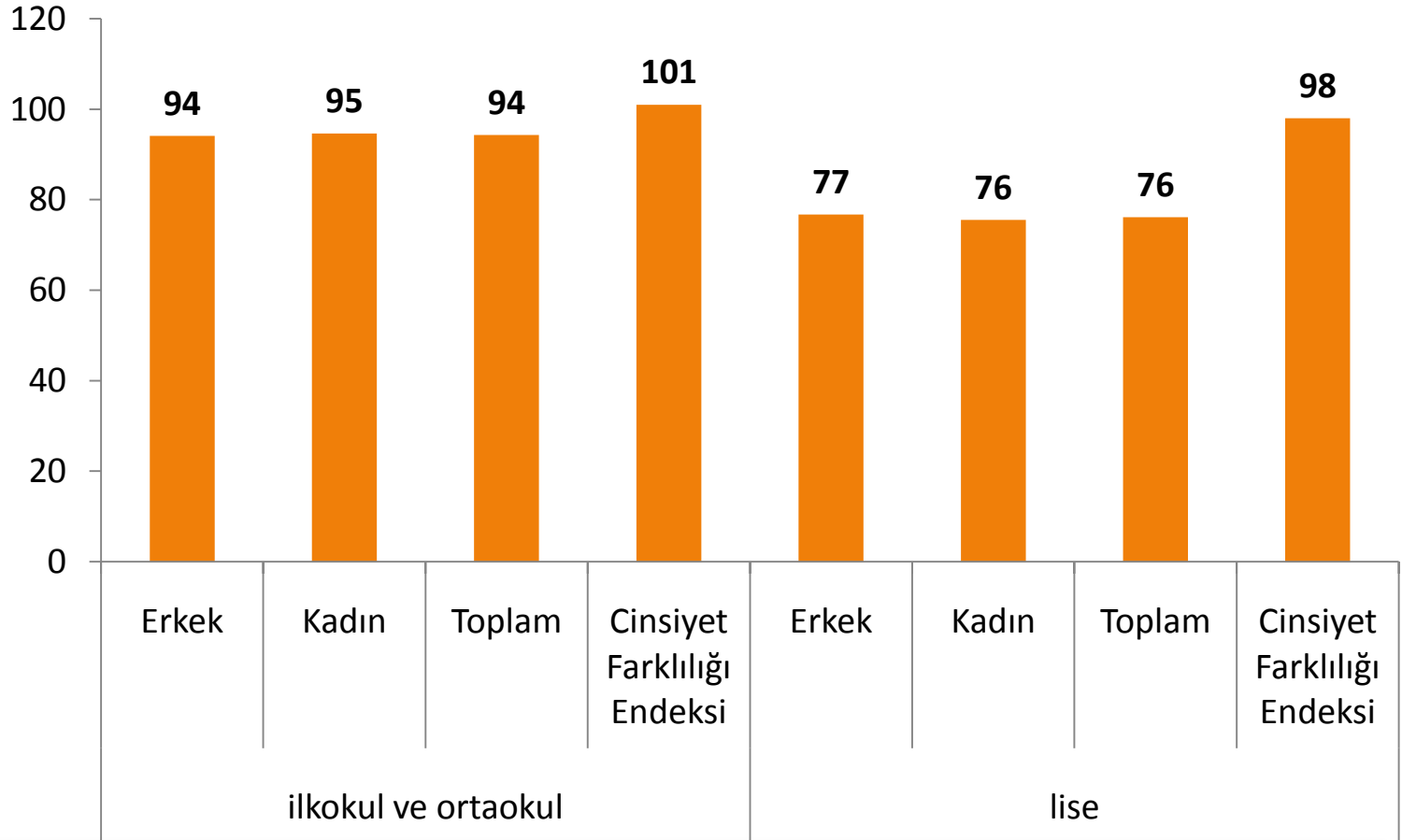

Hanehalkı Nüfusunun Eğitim Durumu (6 ve üzeri yaşlar)

Okullaşma Oranları

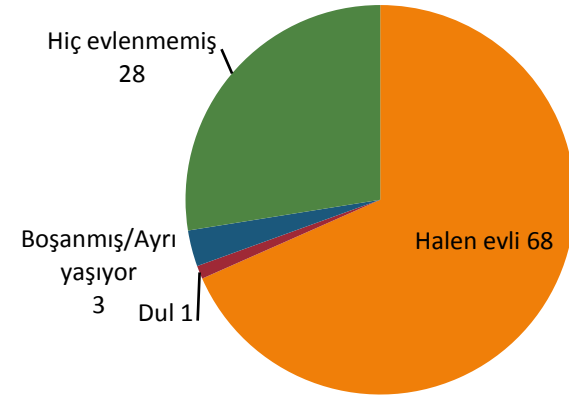
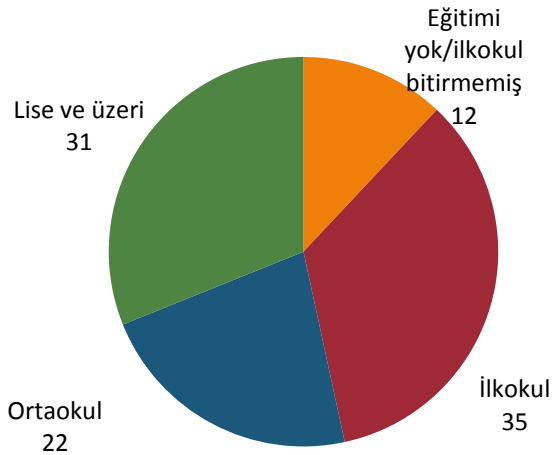
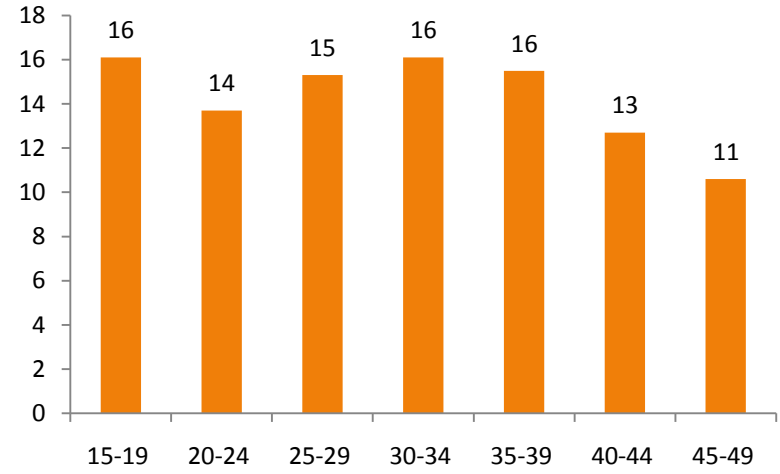
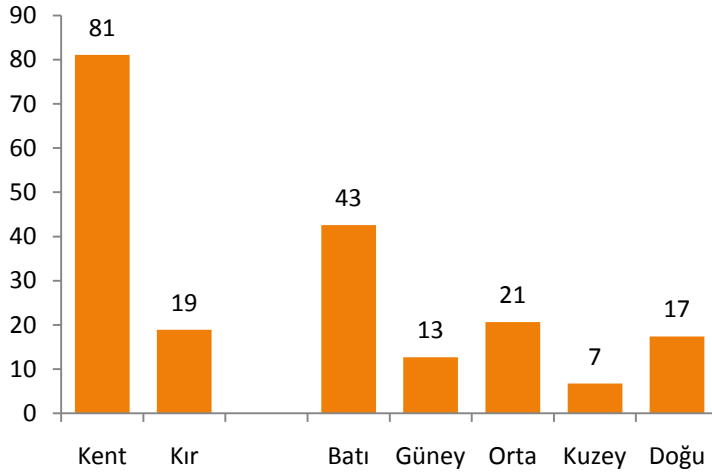

Cinsiyet farklılığı endeksi :

- Kırdaki 0,83, Doğu Bölgesinde 0,80, en düşük refah düzeyinde 0,72

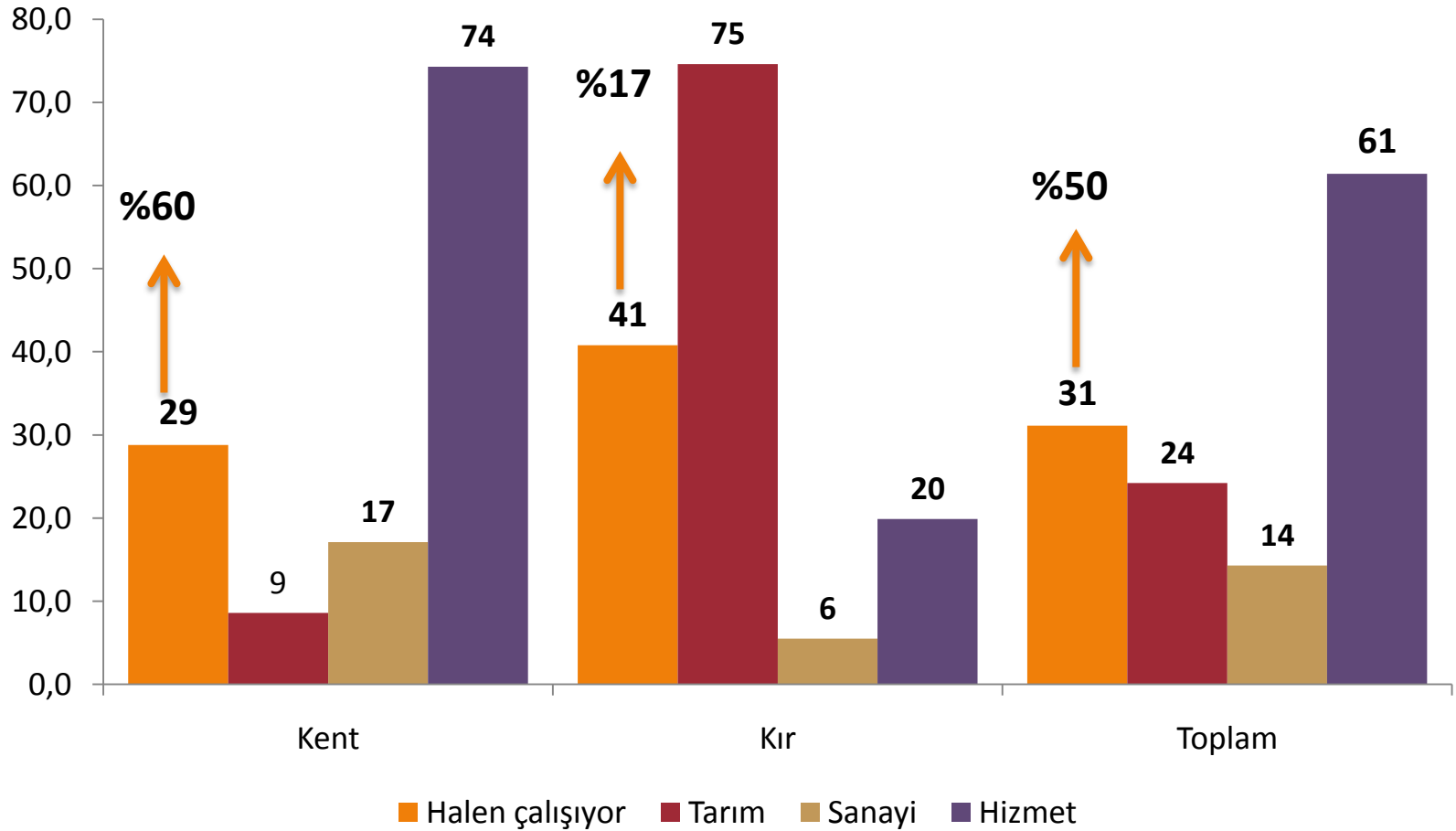

Kadınların Temel Özellikleri

Çalışma Durumu ve Sosyal Güvence

DOĞURGANLIK

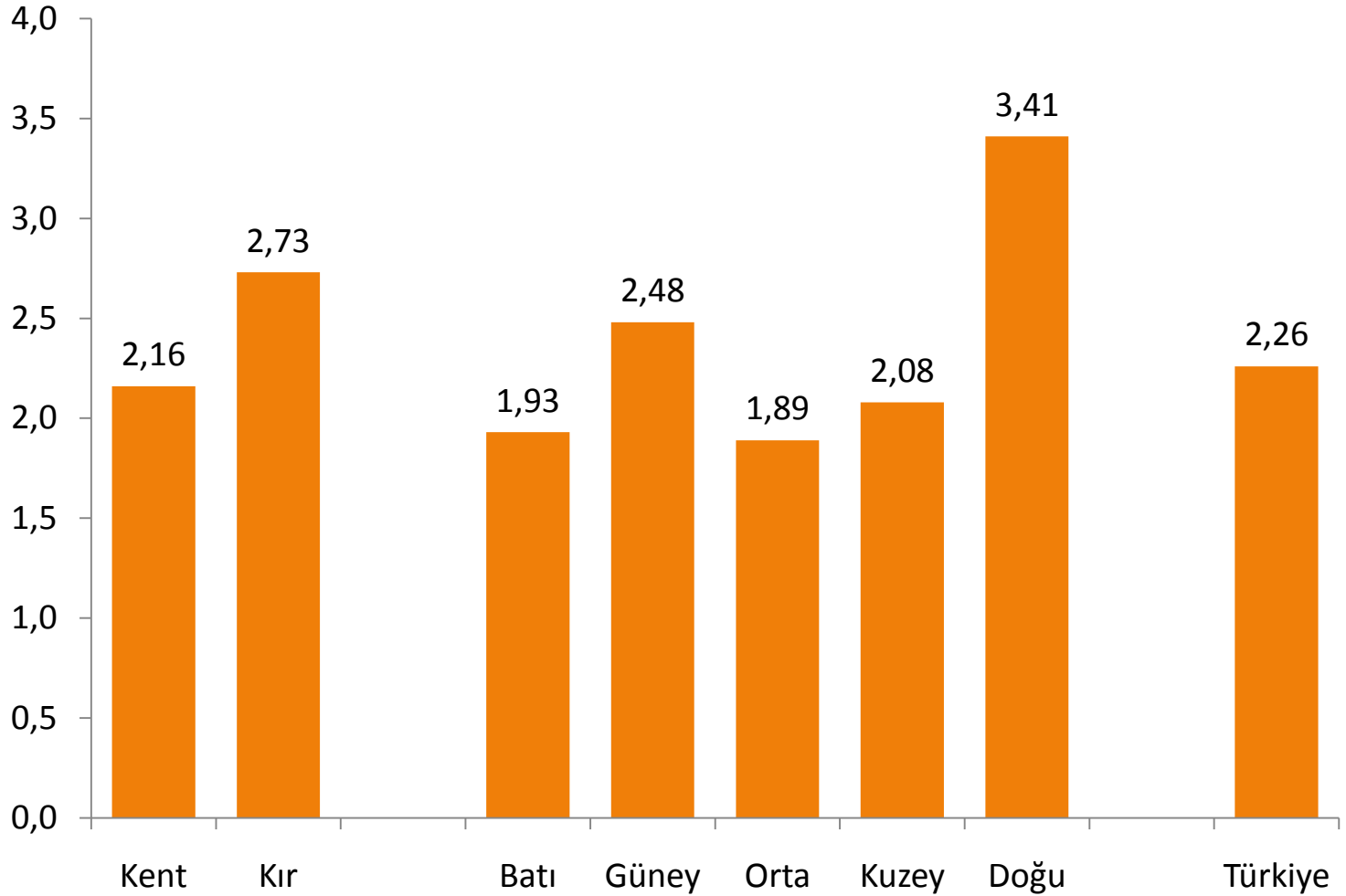
- **Toplam Doğurganlık Hızı**

Günümüzdeki yaşa özel doğurganlık hızlarına göre beklenen kadın başına düşen ortalama canlı doğum sayısıdır.

- TNSA-2013’de tüm doğurganlık hızları araştırmadan önceki 3 yıl için hesaplanmıştır.
- Doğurganlık hızlarının yaklaşık referans tarihi **Mayıs 2012**’dir.

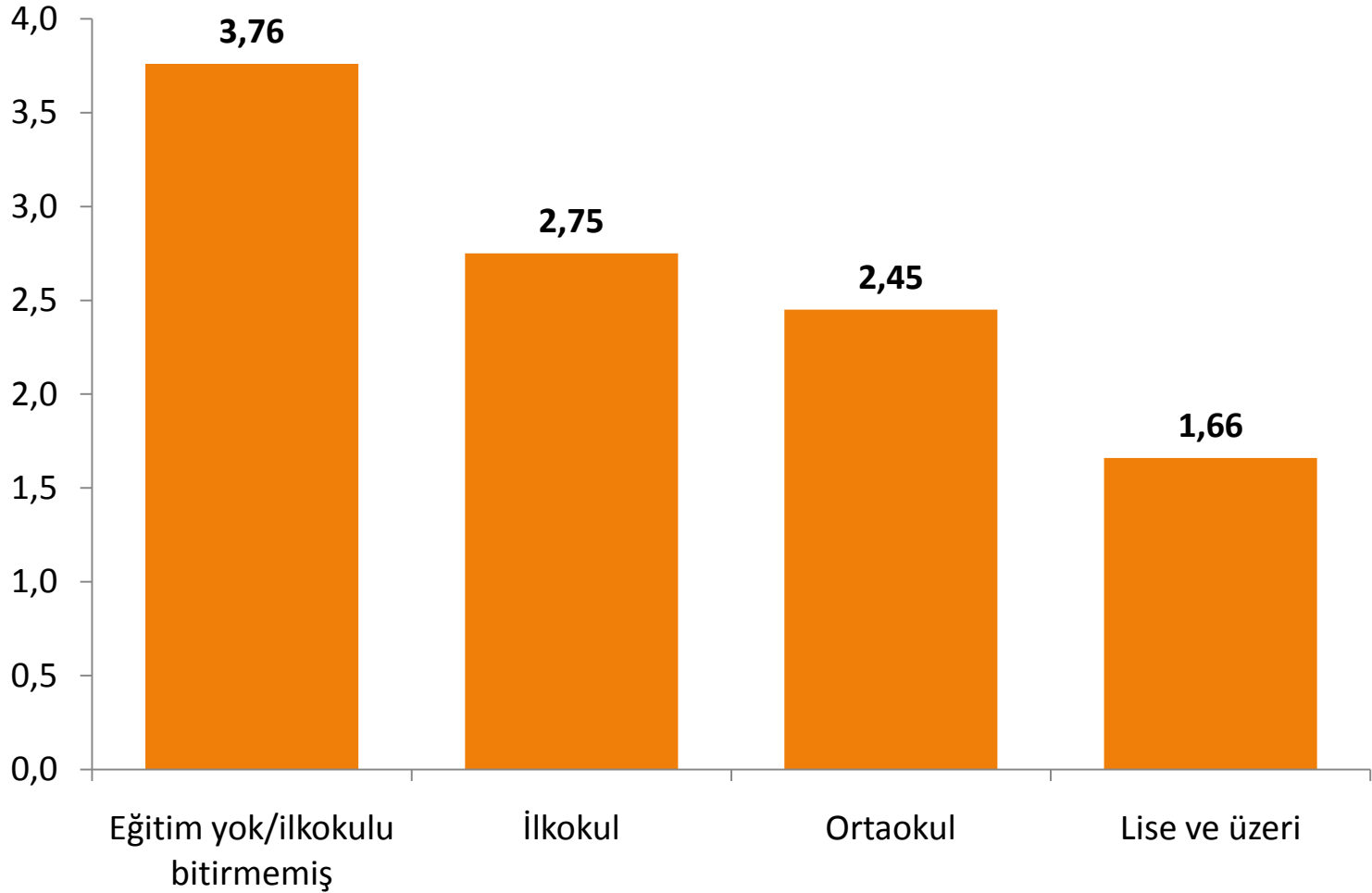

Toplam Doğurganlık Hızı

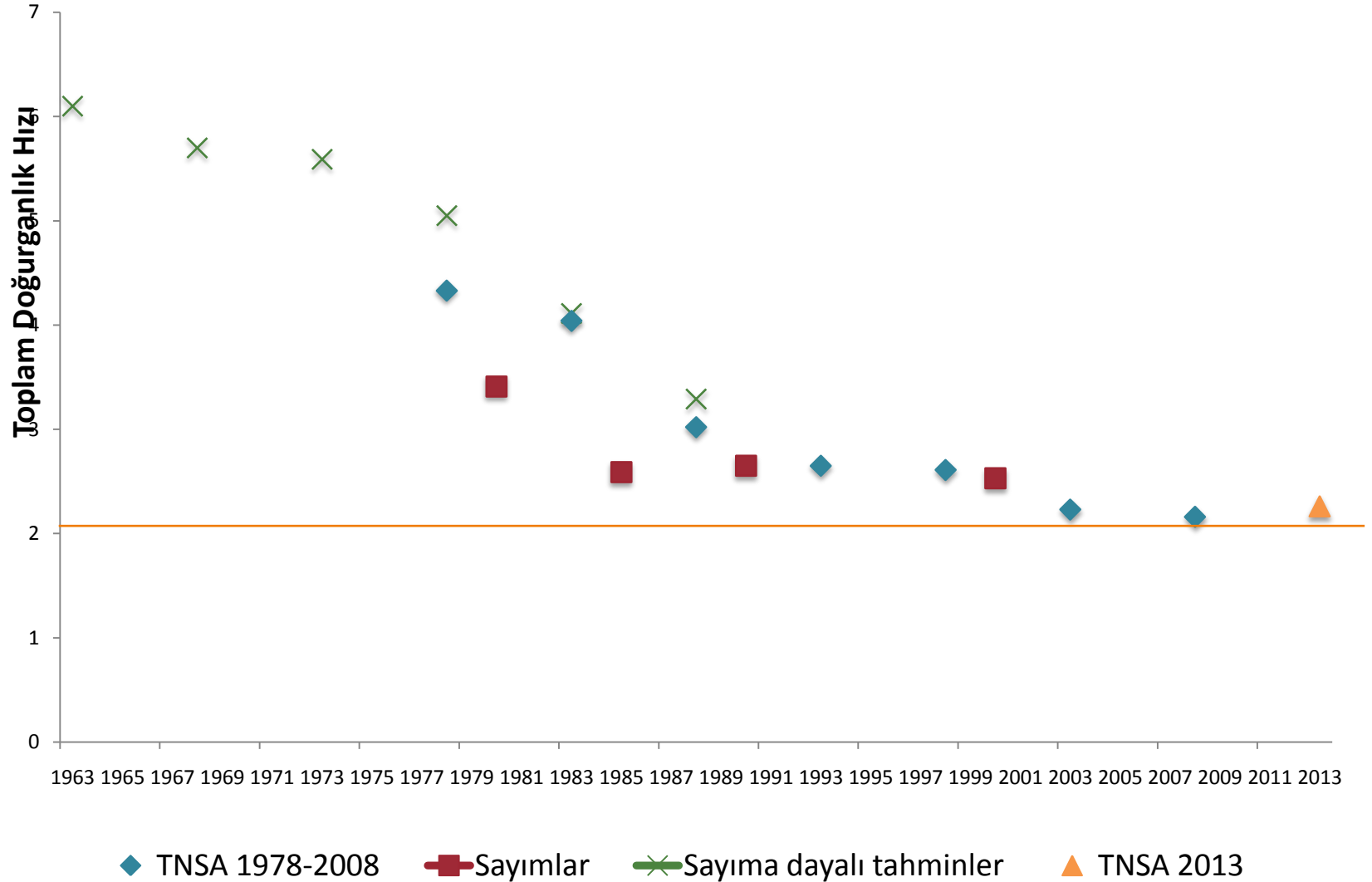

Toplam Doğurganlık Hızı (Eğitime Göre)

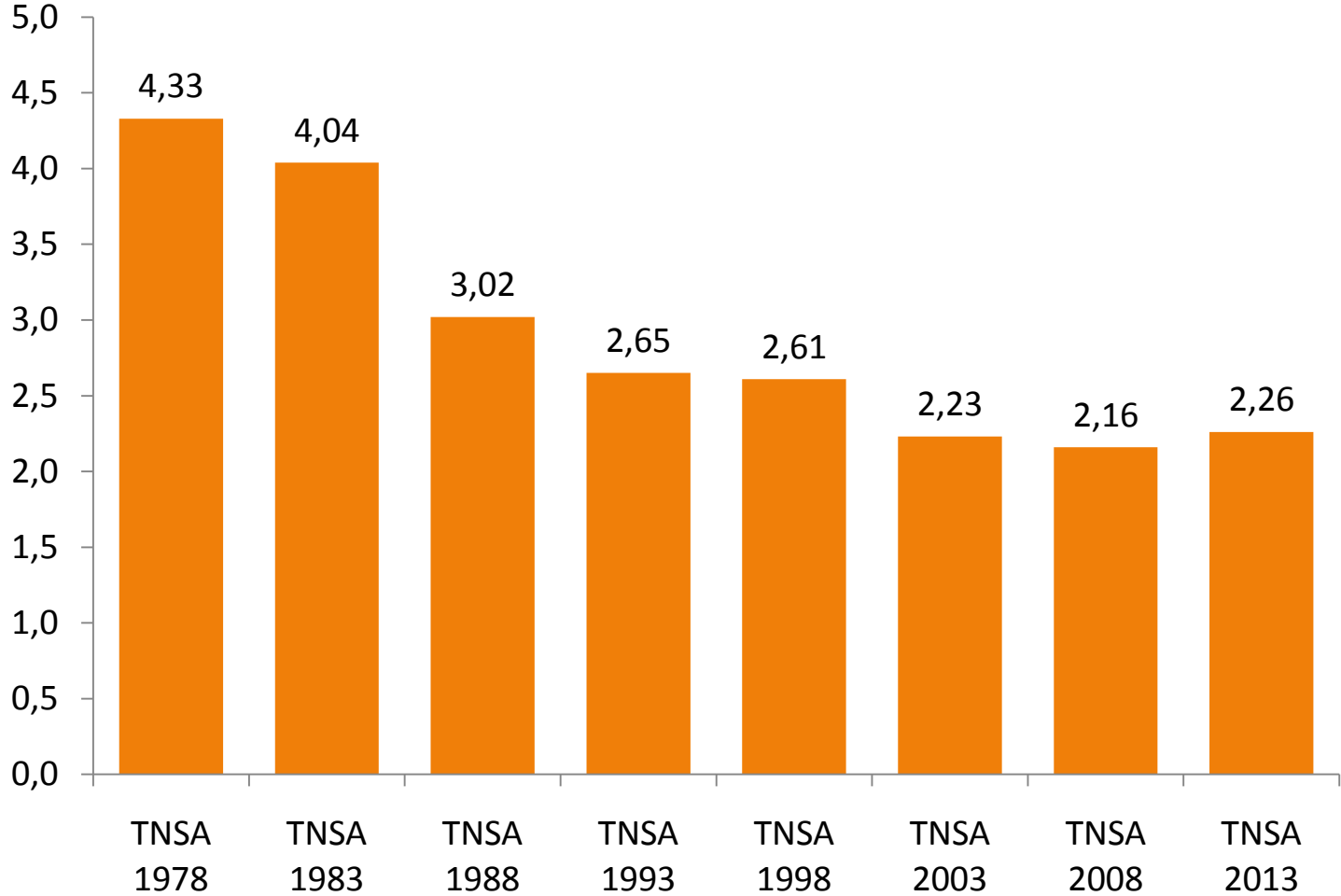

Toplam Doğurganlık Hızındaki Değişimler

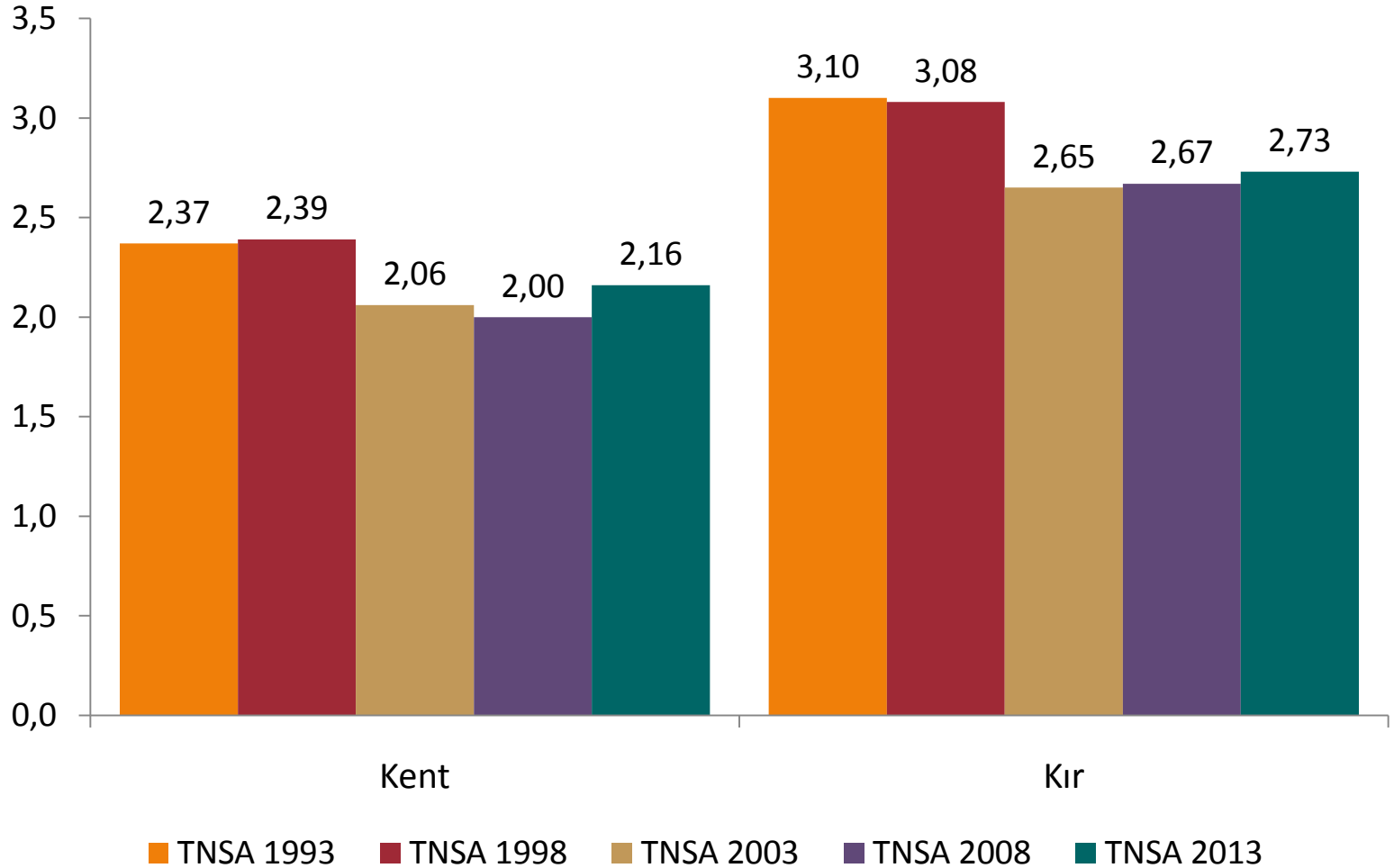

Toplam Doğurganlık Hızı

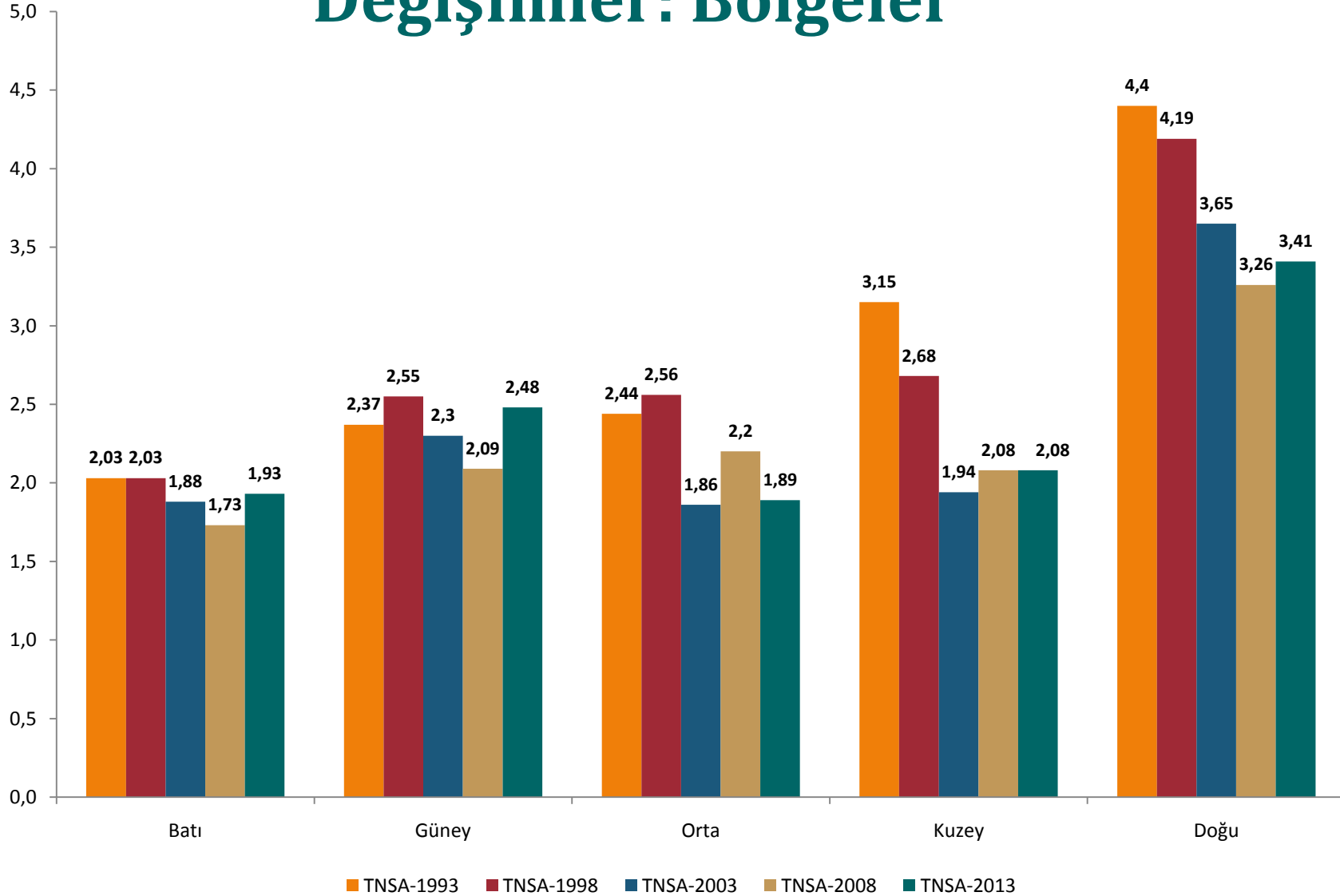

Toplam Doğurganlık Hızındaki Değişimler: Kır-Kent

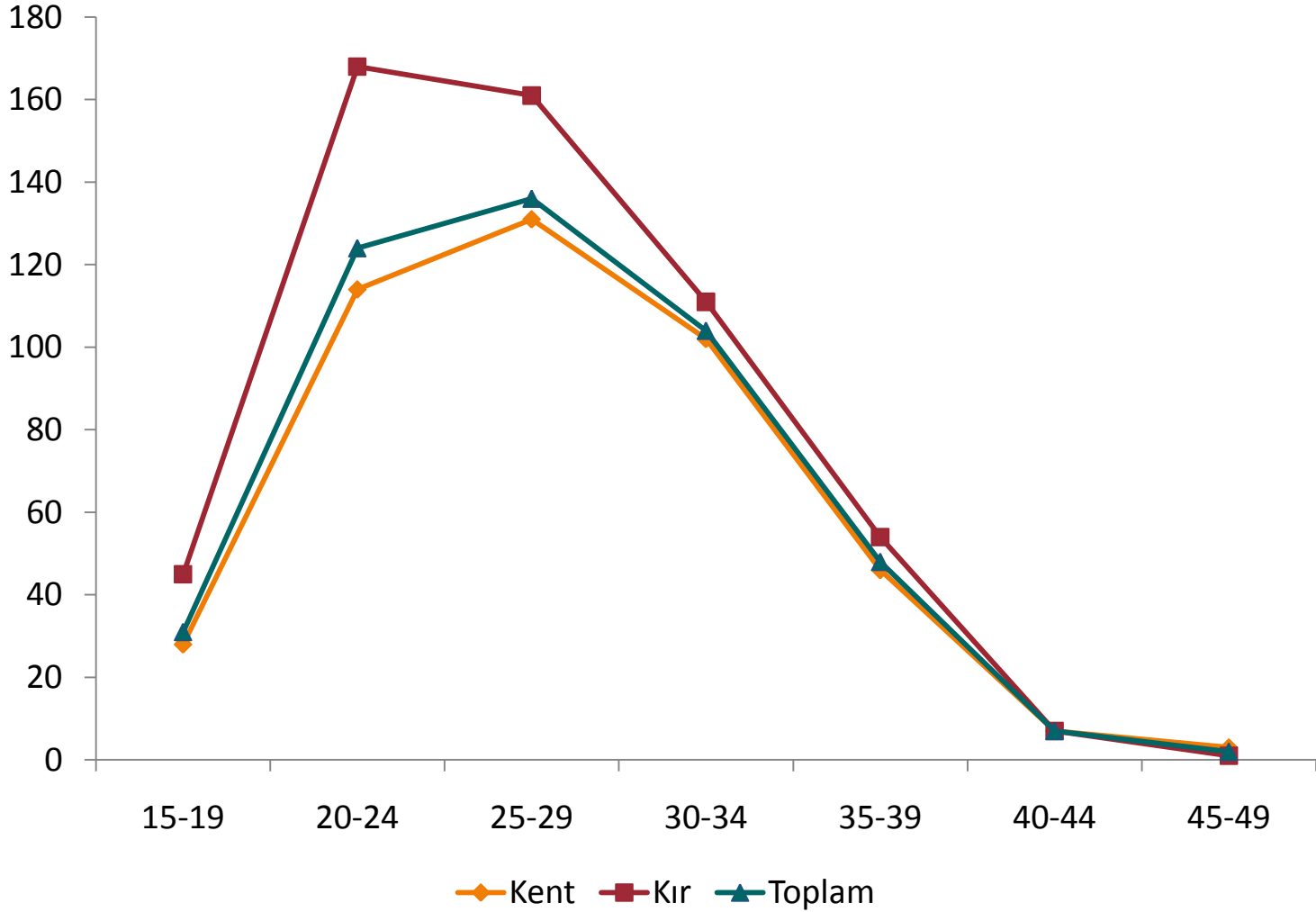

Toplam Doğurganlık Hızındaki Değişimler: Bölgeler

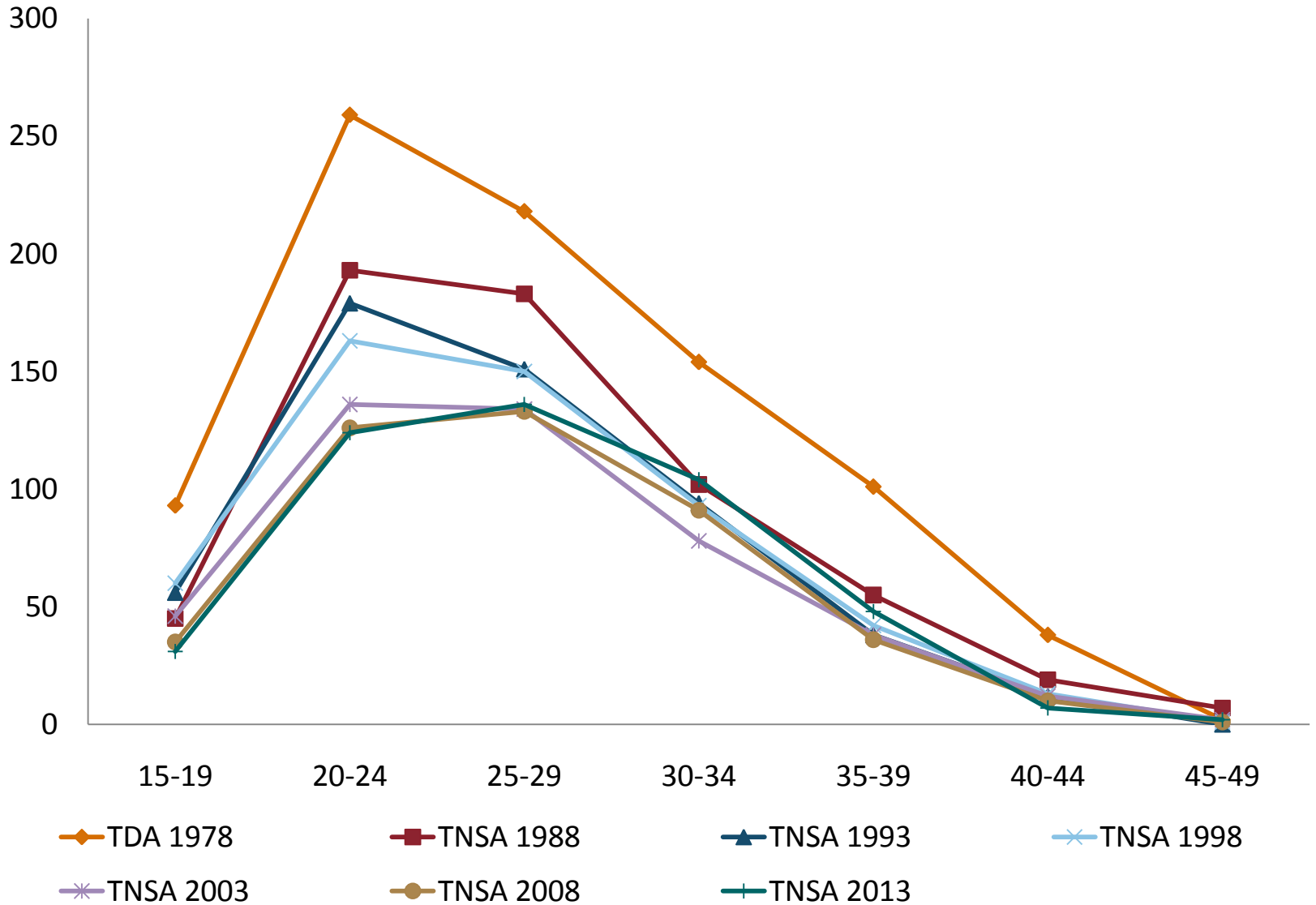

Yaşa Özel Doğurganlık Hızları, Kent/Kır

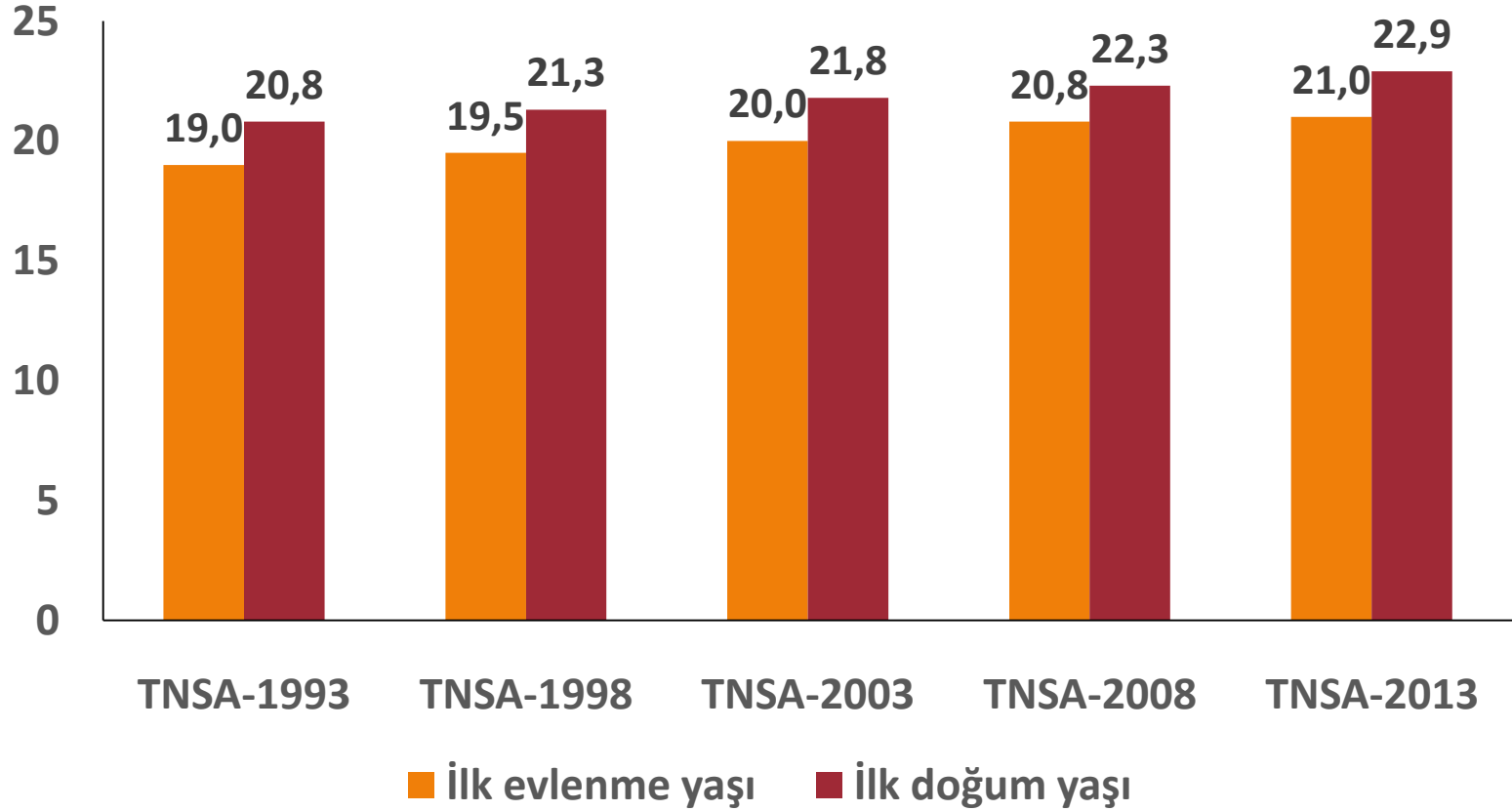

Yaşa Özel Doğurganlık Hızları

Ortanca İlk Evlenme ve Doğum Yaşı (25-49 yaş)

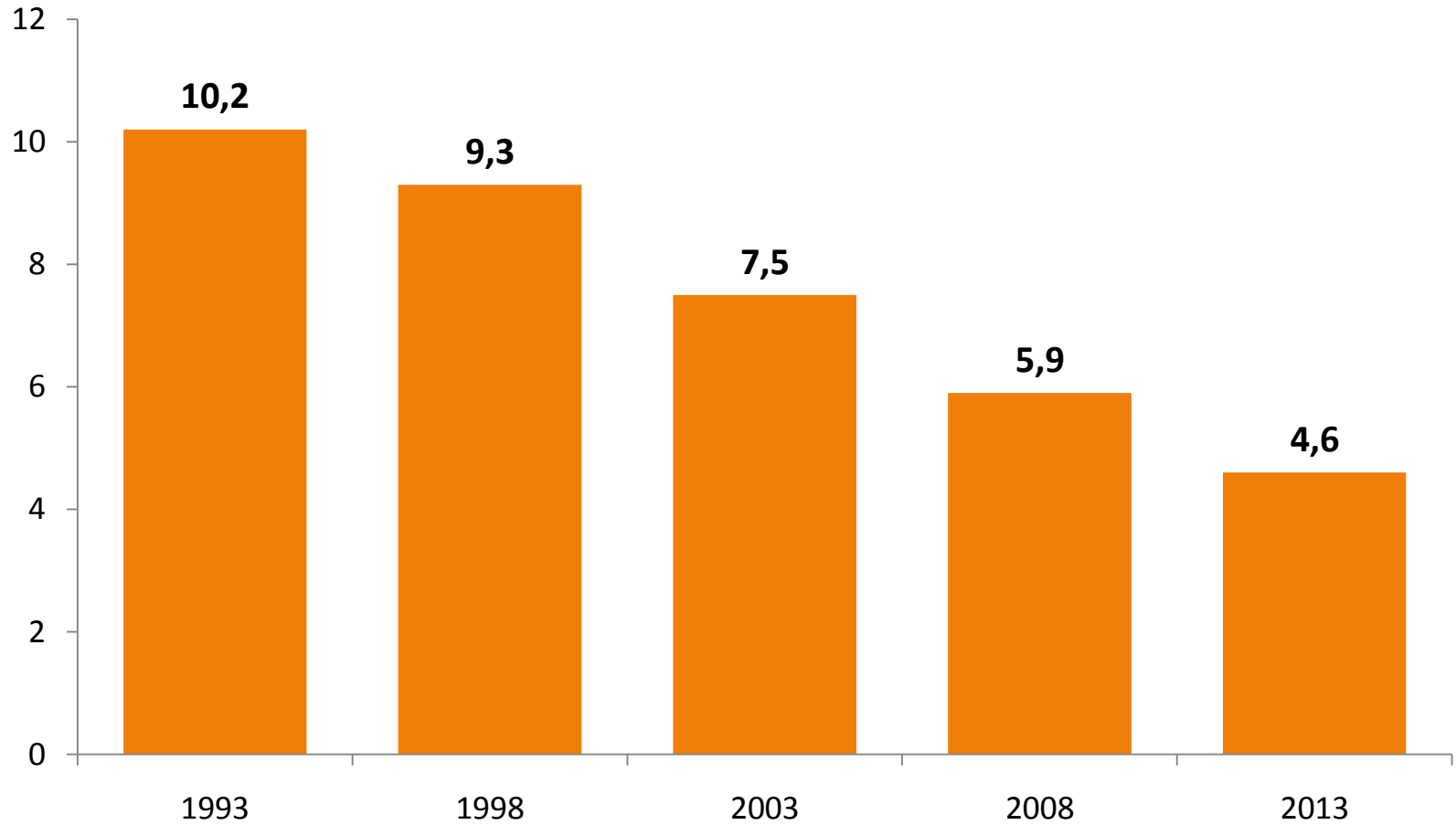

Kadınların:

15-19 yaş grubunda %7'si, 15-49 yaş grubunda %73'ü, 45-49 yaş grubunda %97'si evlenmiş

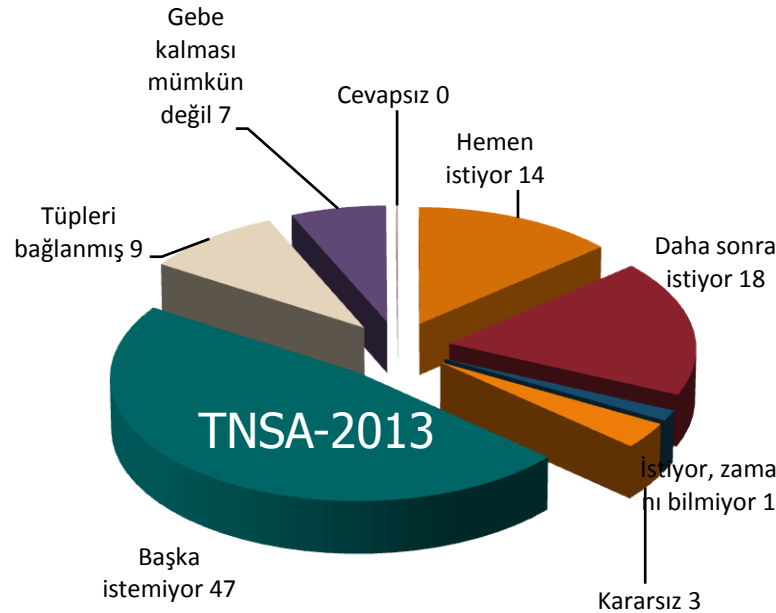
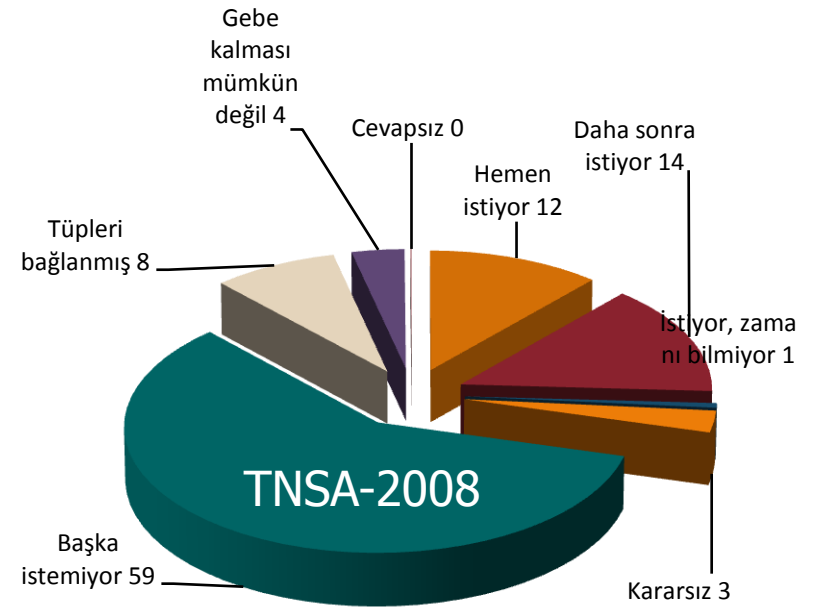
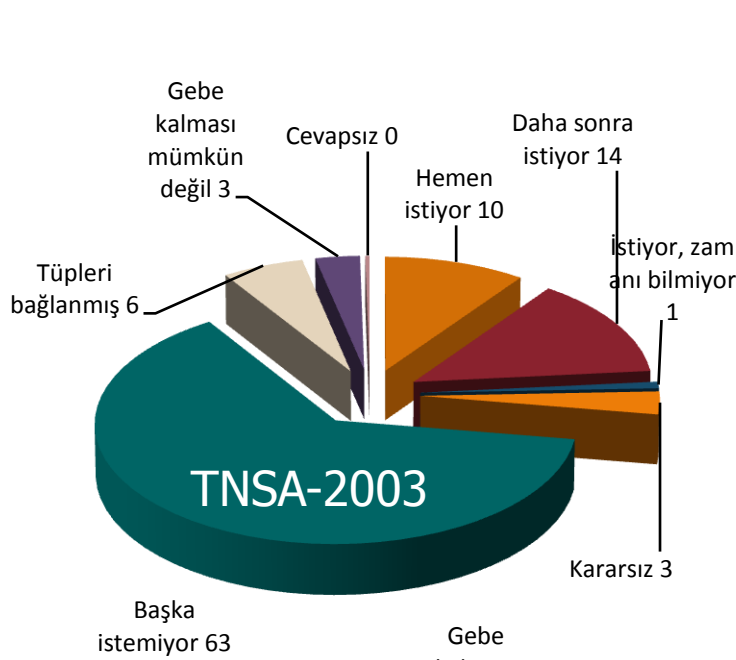

Adölesan Annelik

Doğurganlık Tercihleri, 2003-2013

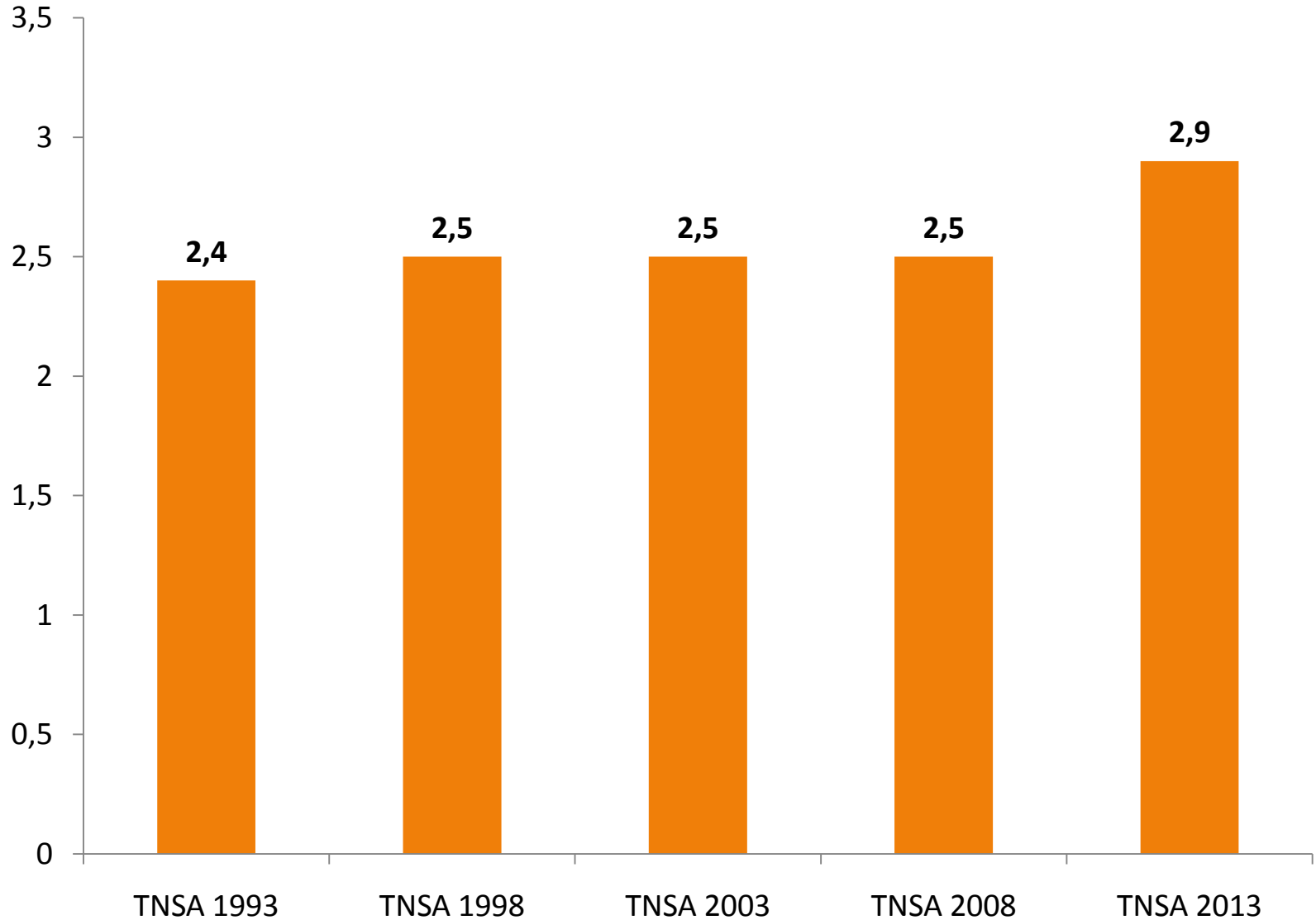
NÜFUS
ETÜTLERİ
ENSTİTÜSÜ

NEE

HACETTEPE
ÜNİVERSİTESİ

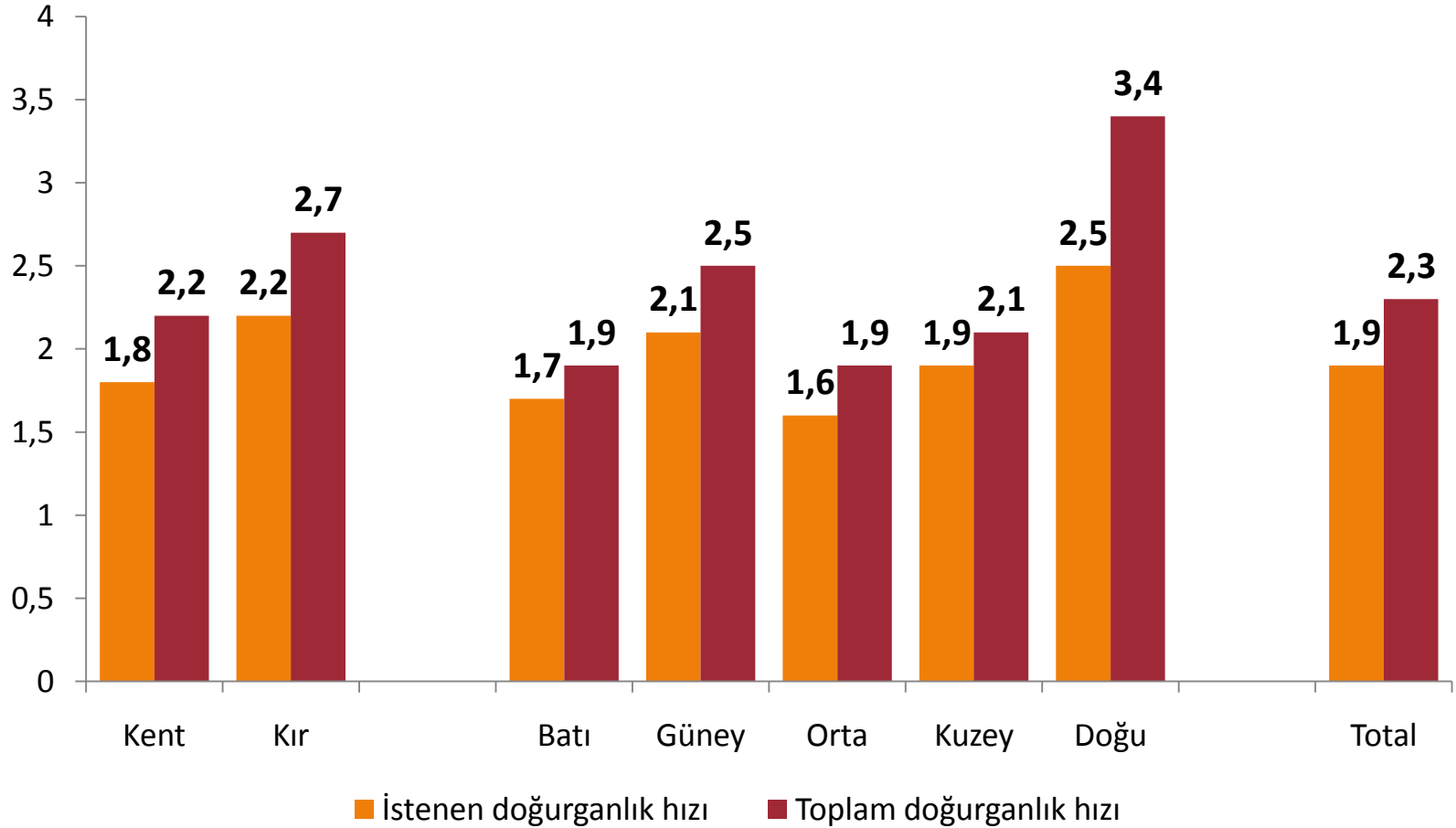

İdeal Çocuk Sayısı (Evli Kadınlar)

İstenen ve Toplam Doğurganlık

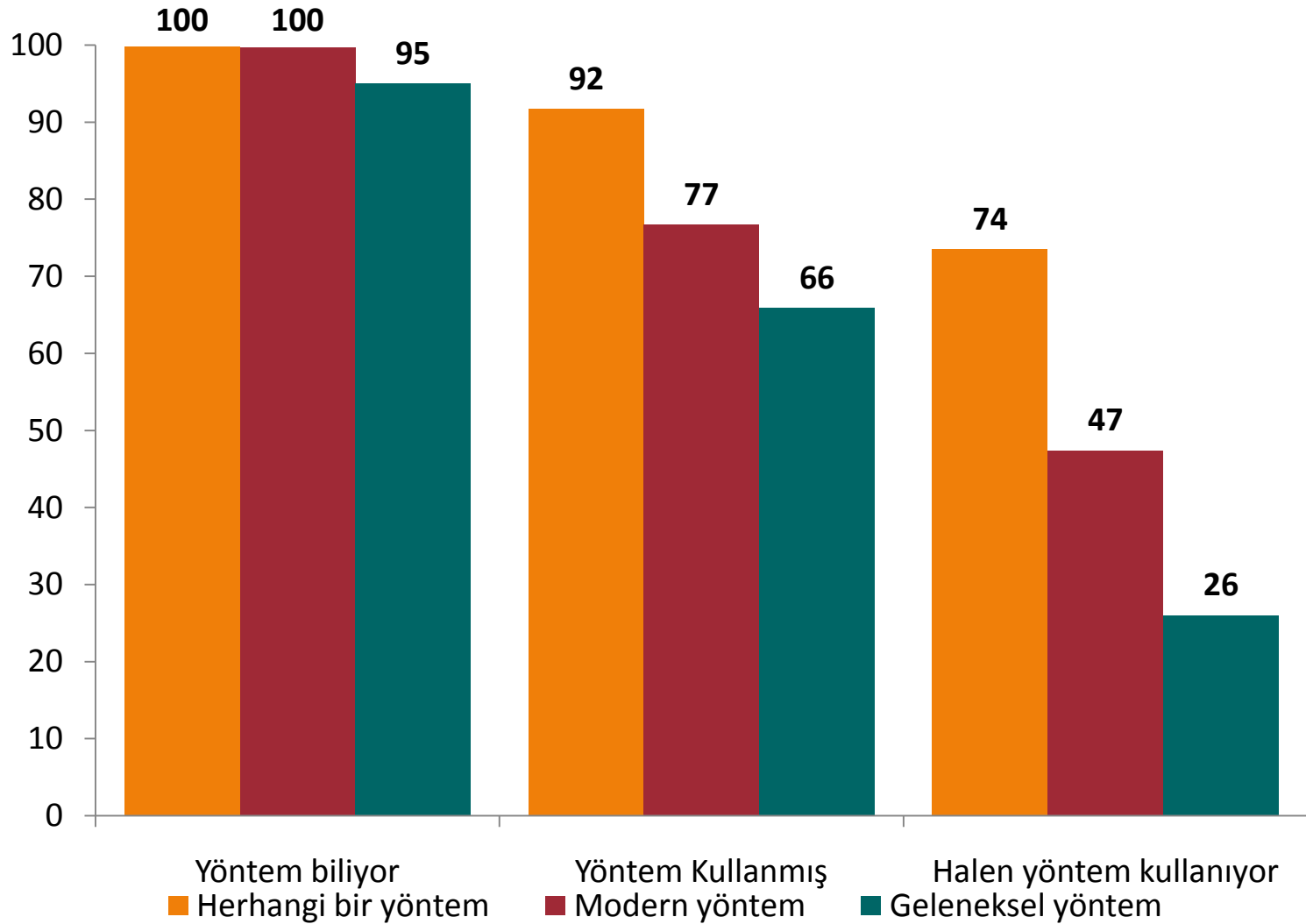

GEBELİĞİ ÖNLEYİCİ YÖNTEMLER

- **Modern Yöntemler**
Tüplerin bağlanması, Hap, RiA, Kondom, Enjeksiyon, İmplant, Diyafram / Köpük/ Jel, Kadın kondomu, Erkeğin kanallarının bağlanması, Vajinal halka, Emzirme ve Acil korunma hapi
- **Geleneksel Yöntemler**
Geri çekme ve Takvim

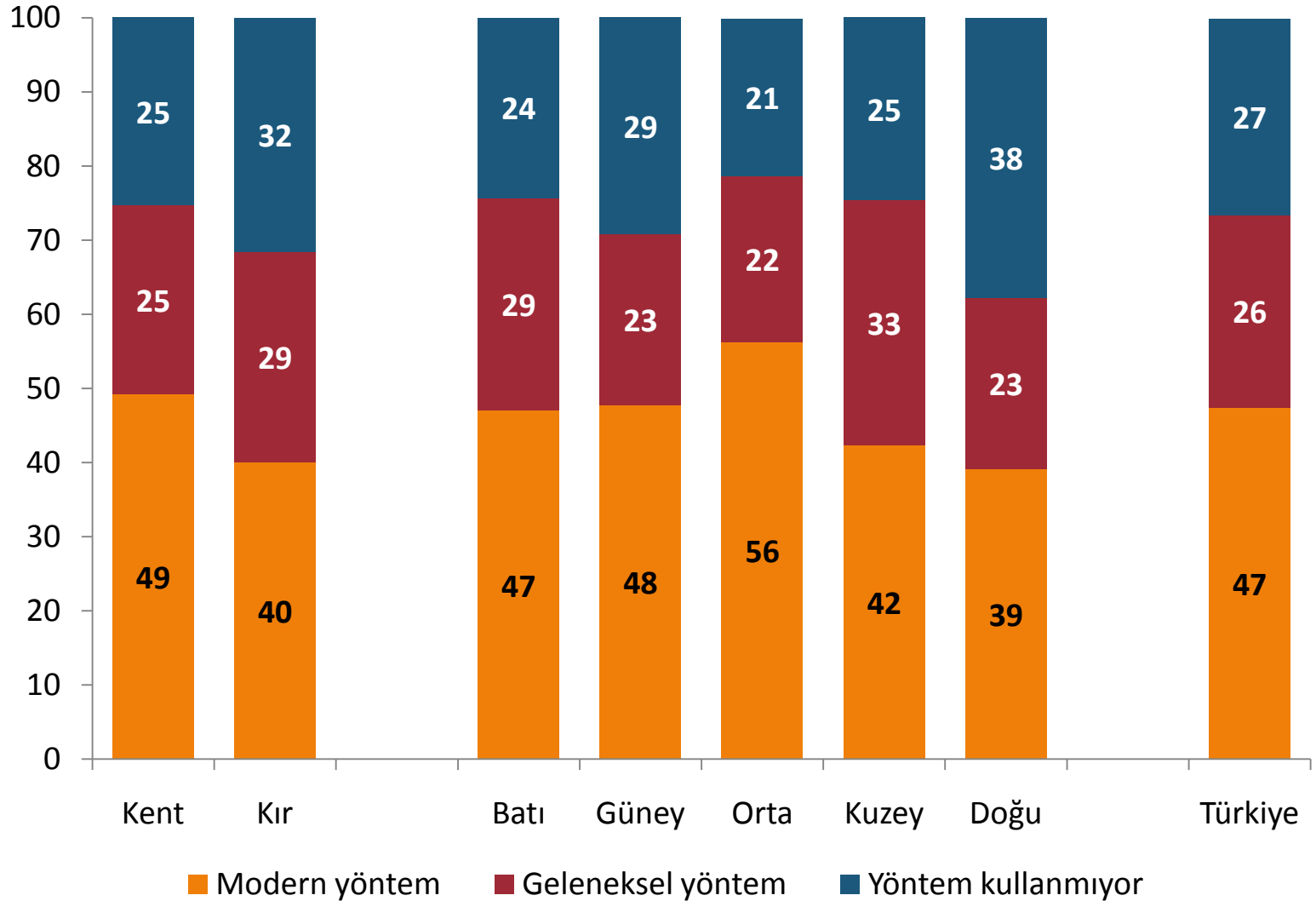

Yöntem Duyma ve Kullanma

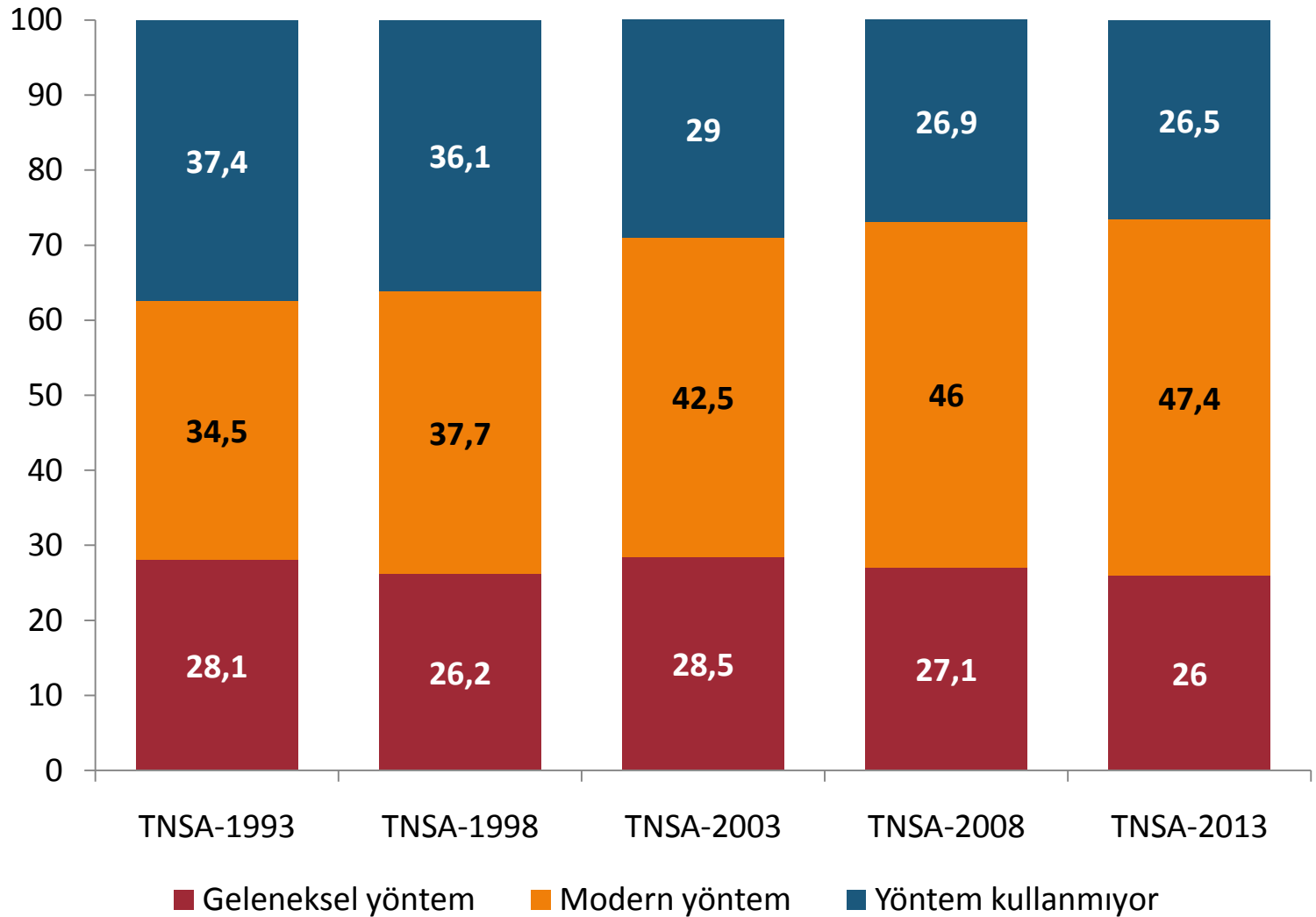

Yöntem Kullanımı

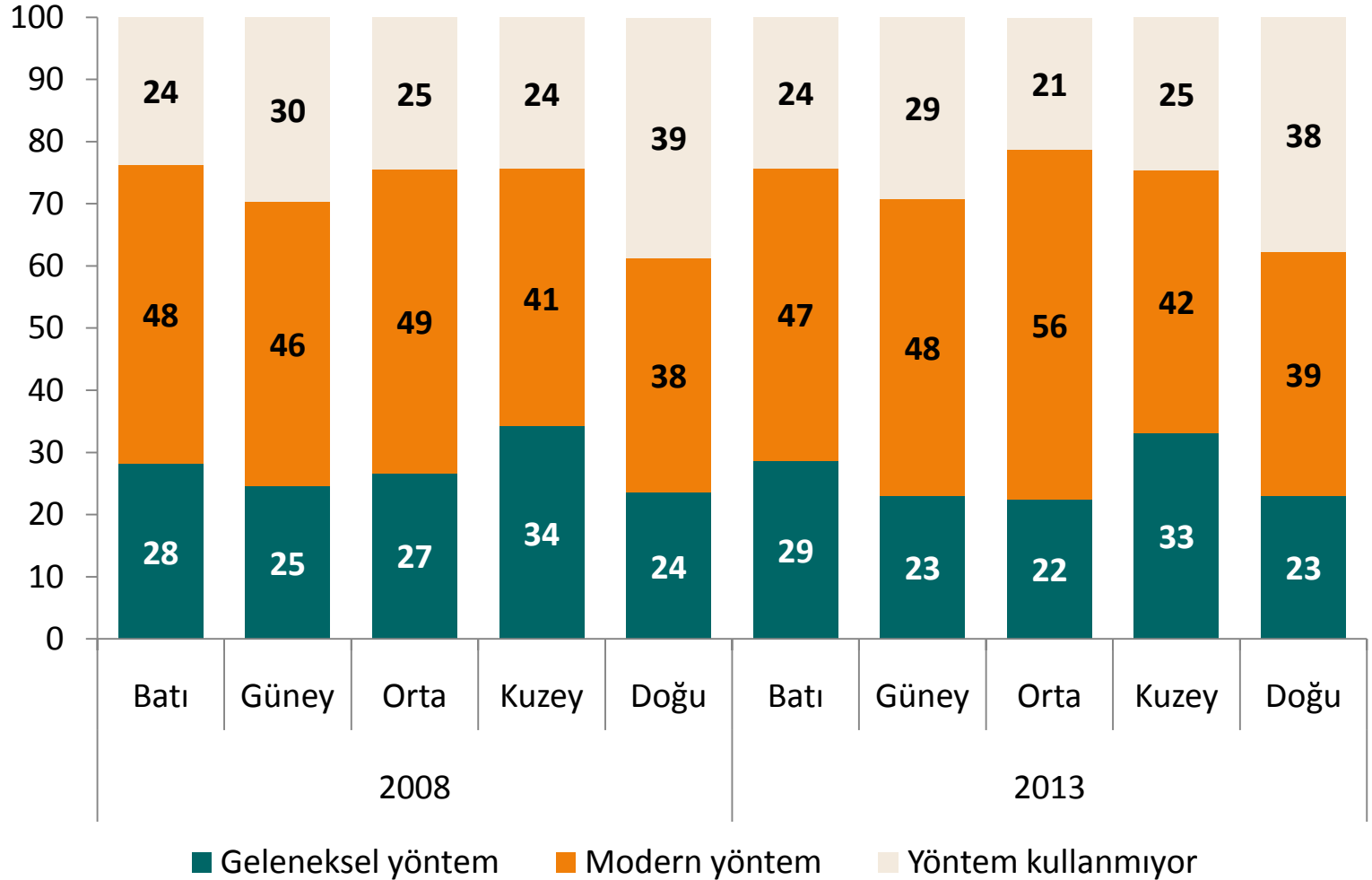

Yöntem Kullanımındaki Değişimler, 1993-2013

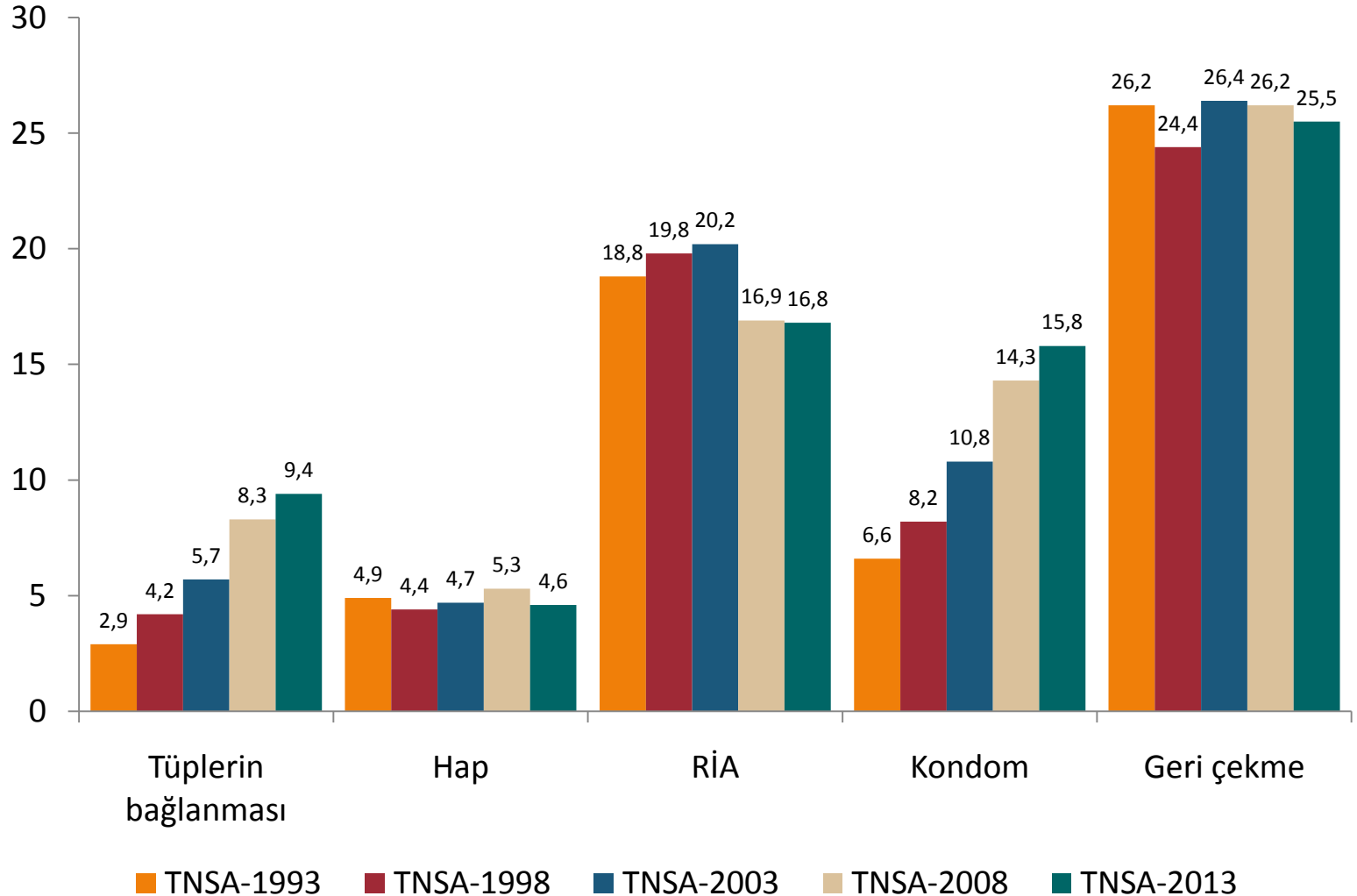

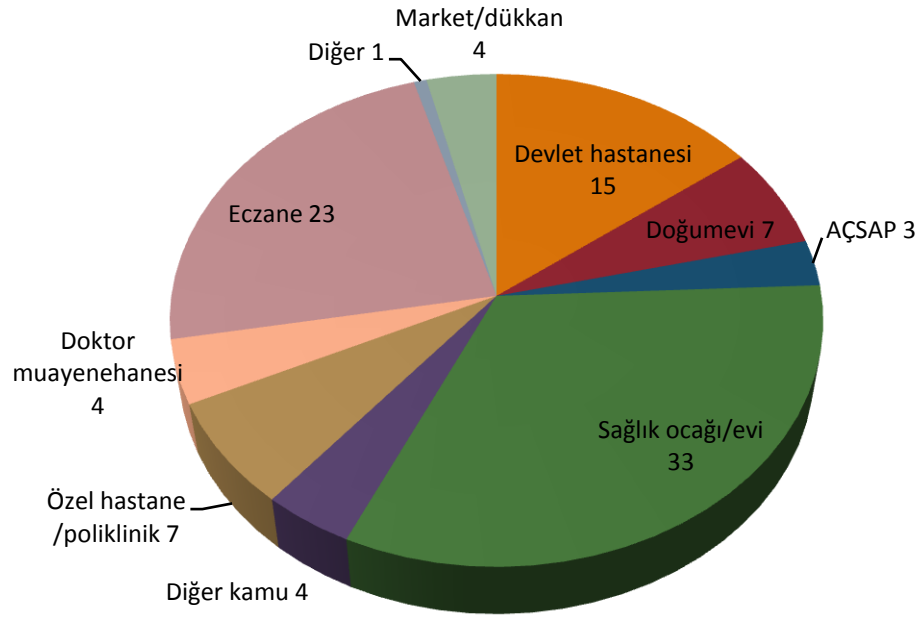
Yöntem Kullanımındaki Değişimler: Bölgeler, 2008 ve 2013

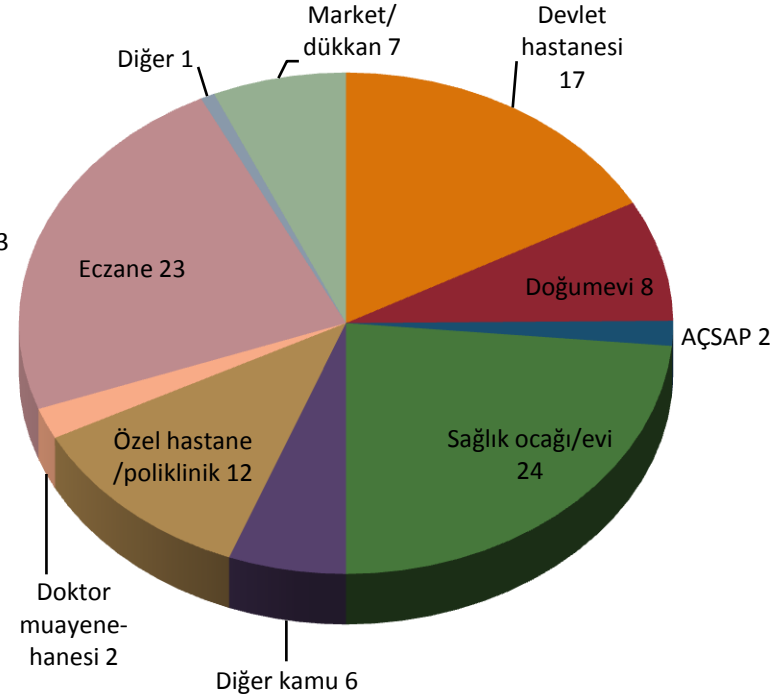
Yöntem Kullanımındaki Değişimler, 1993-2013

Yöntemlerin Temin Edildiği Kaynak, 2008-2013

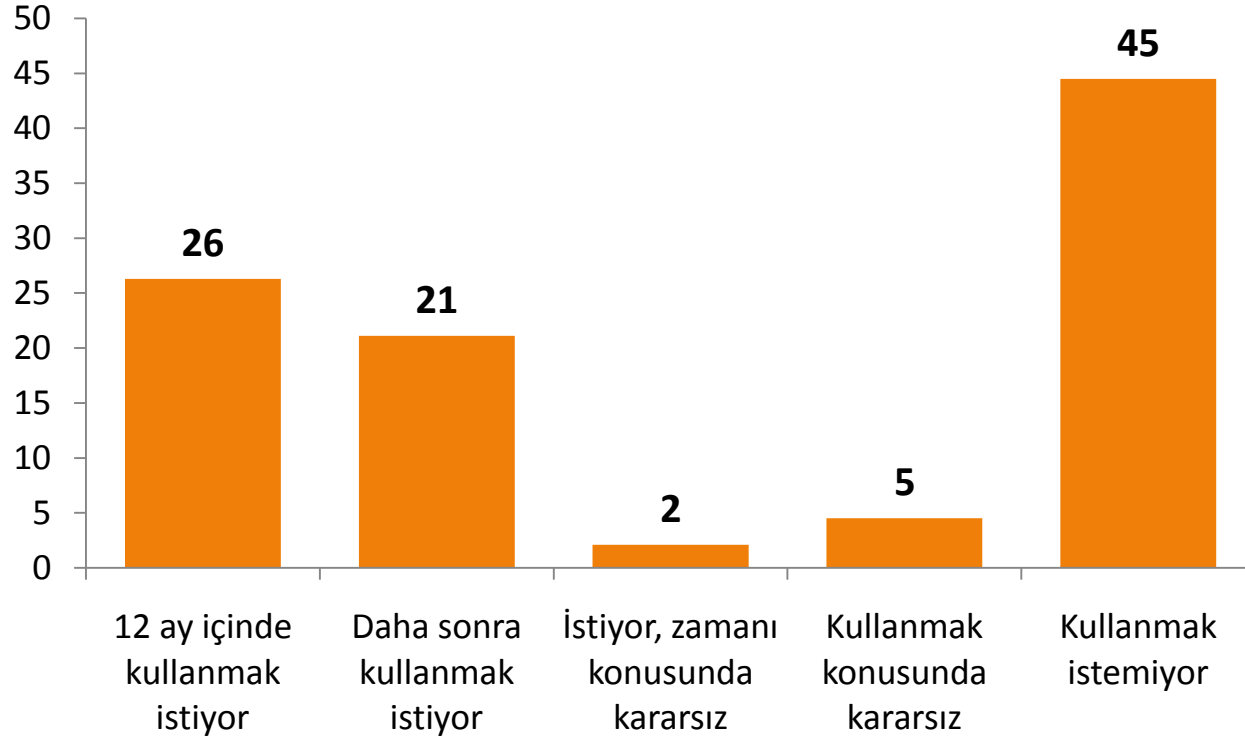
TNSA-2008

TNSA-2013

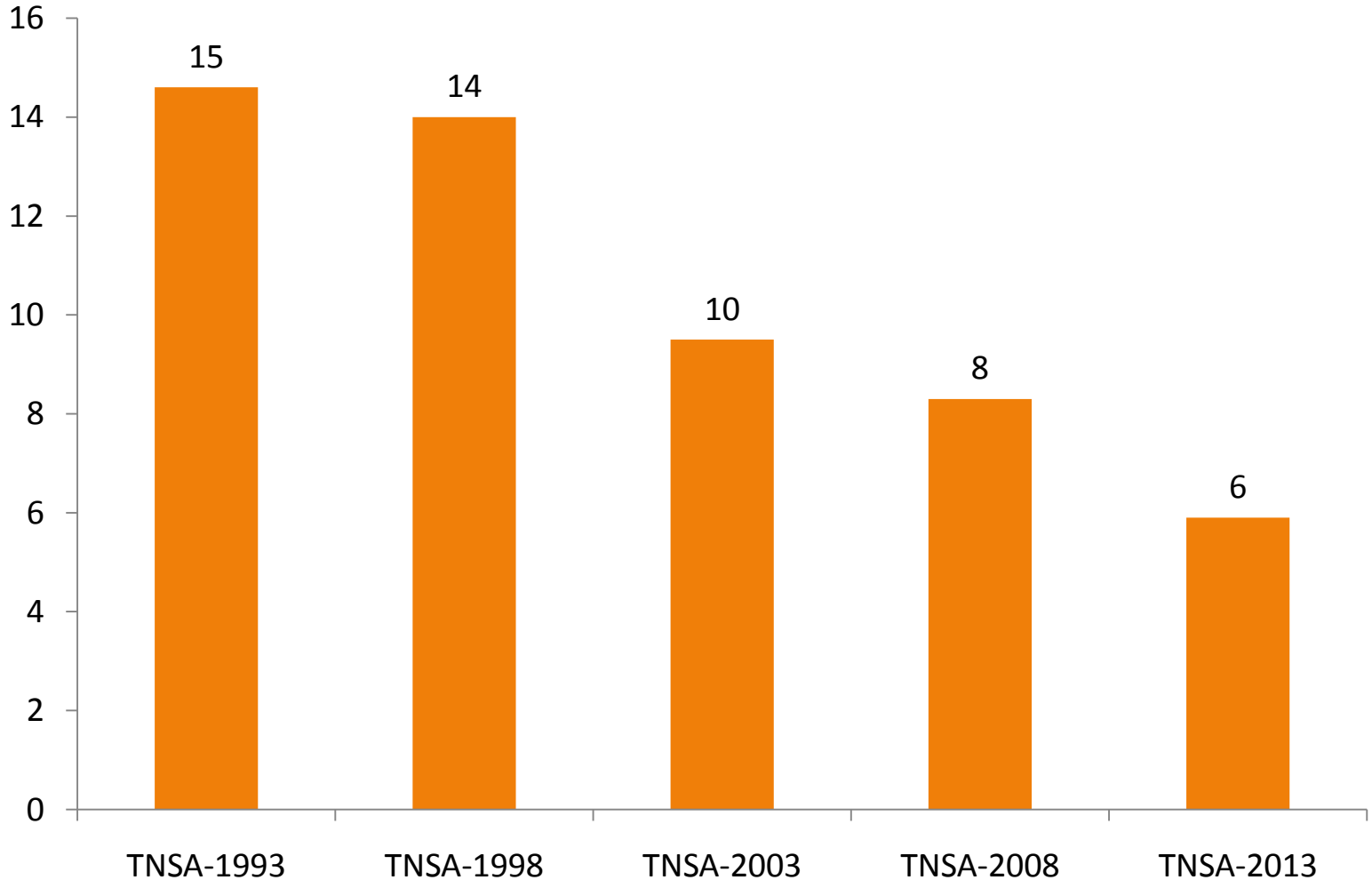
Gelecekte Yöntem Kullanımı

Gelecekte kullanmak için en çok tercih edilen yöntemler sırası ile:
RiA, kondom ve geri çekme

Karşılanmamış Aile Planlaması İhtiyacında Değişimler (1993-2013)

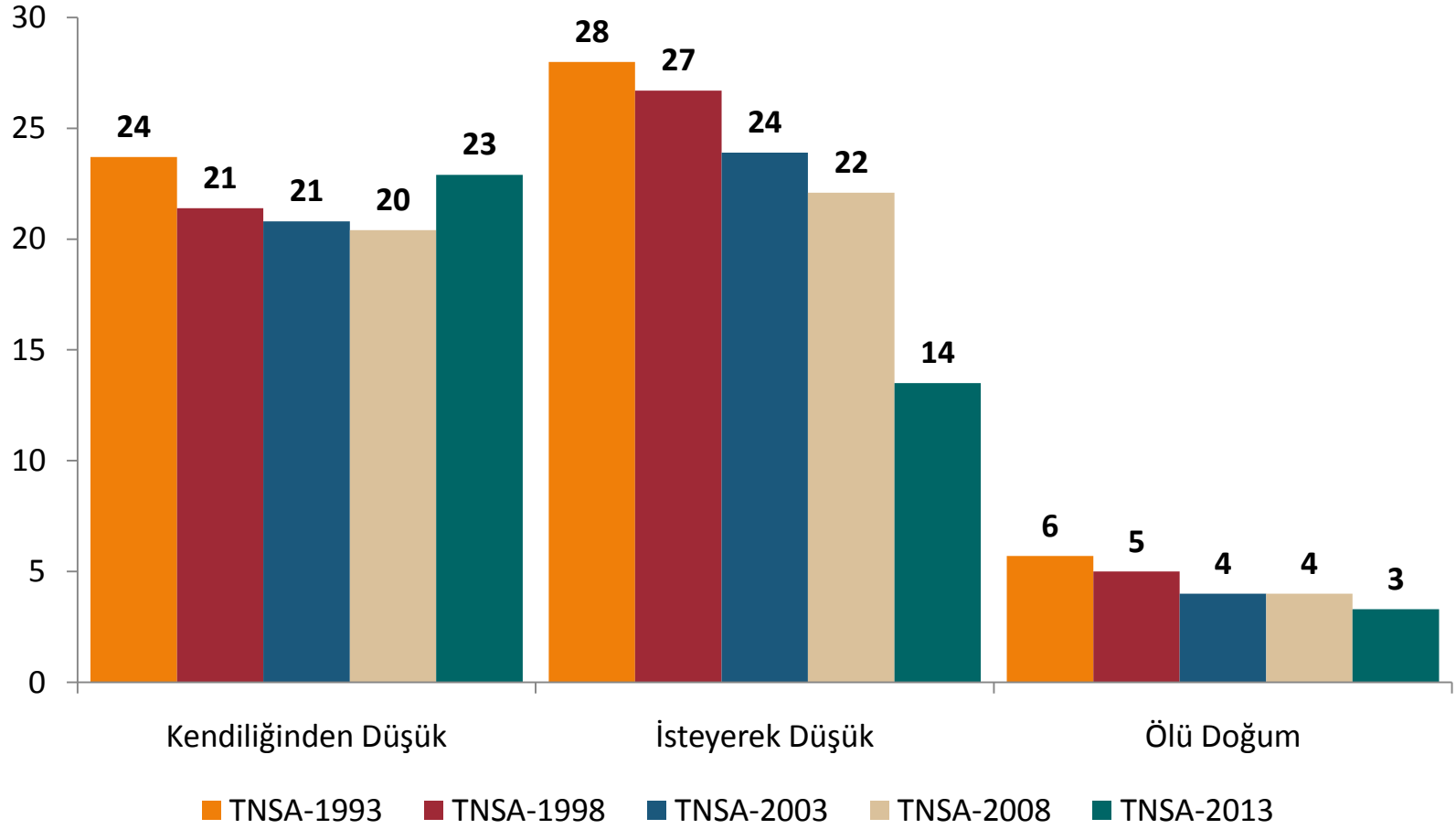

Düşükler ve Ölü Doğumlar

- Kendiliğinde düşük
- İsteyerek düşük
- Ölü doğum

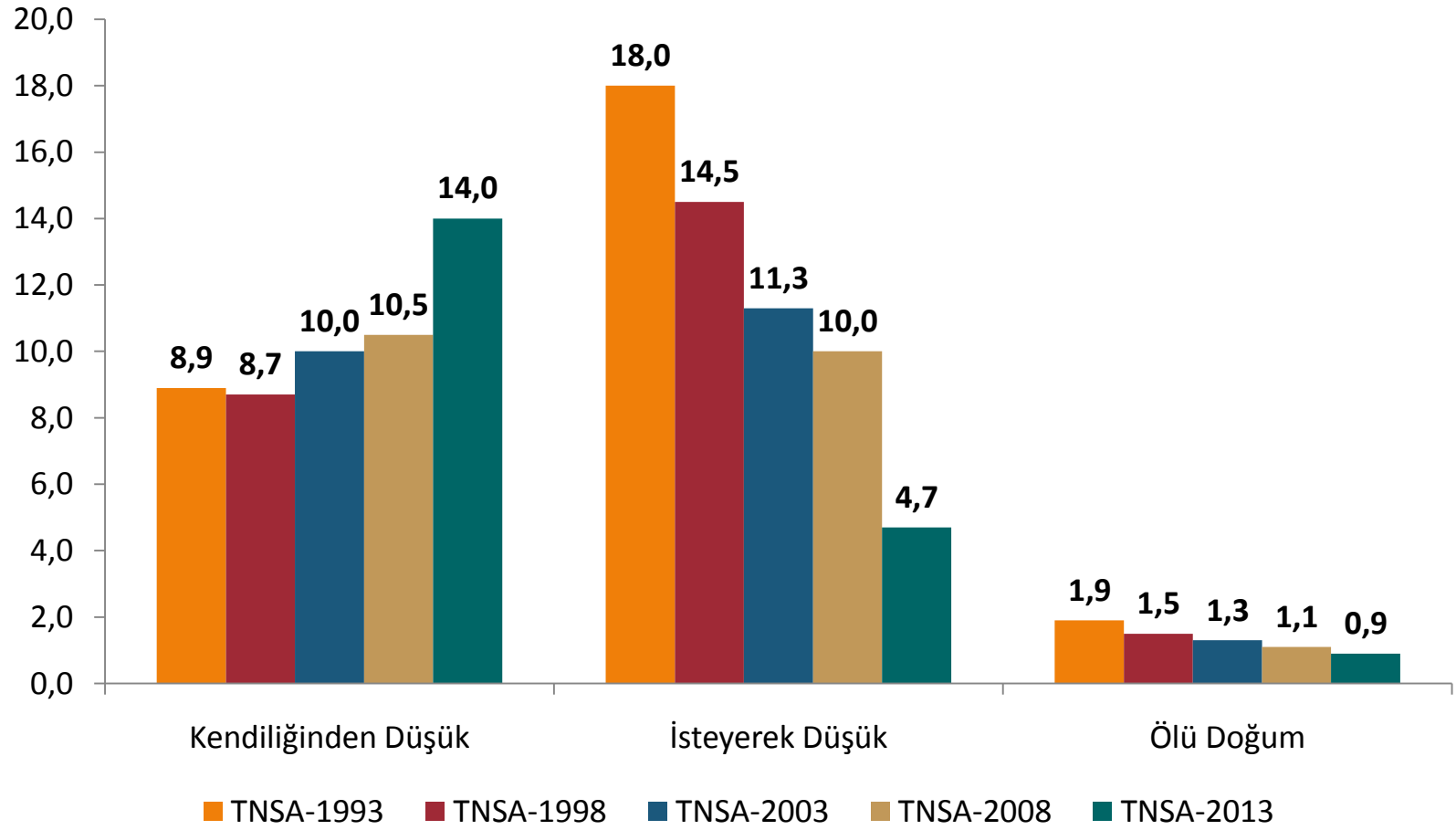

Düşükler ve Ölü Doğumlar (Yaşam Boyu)

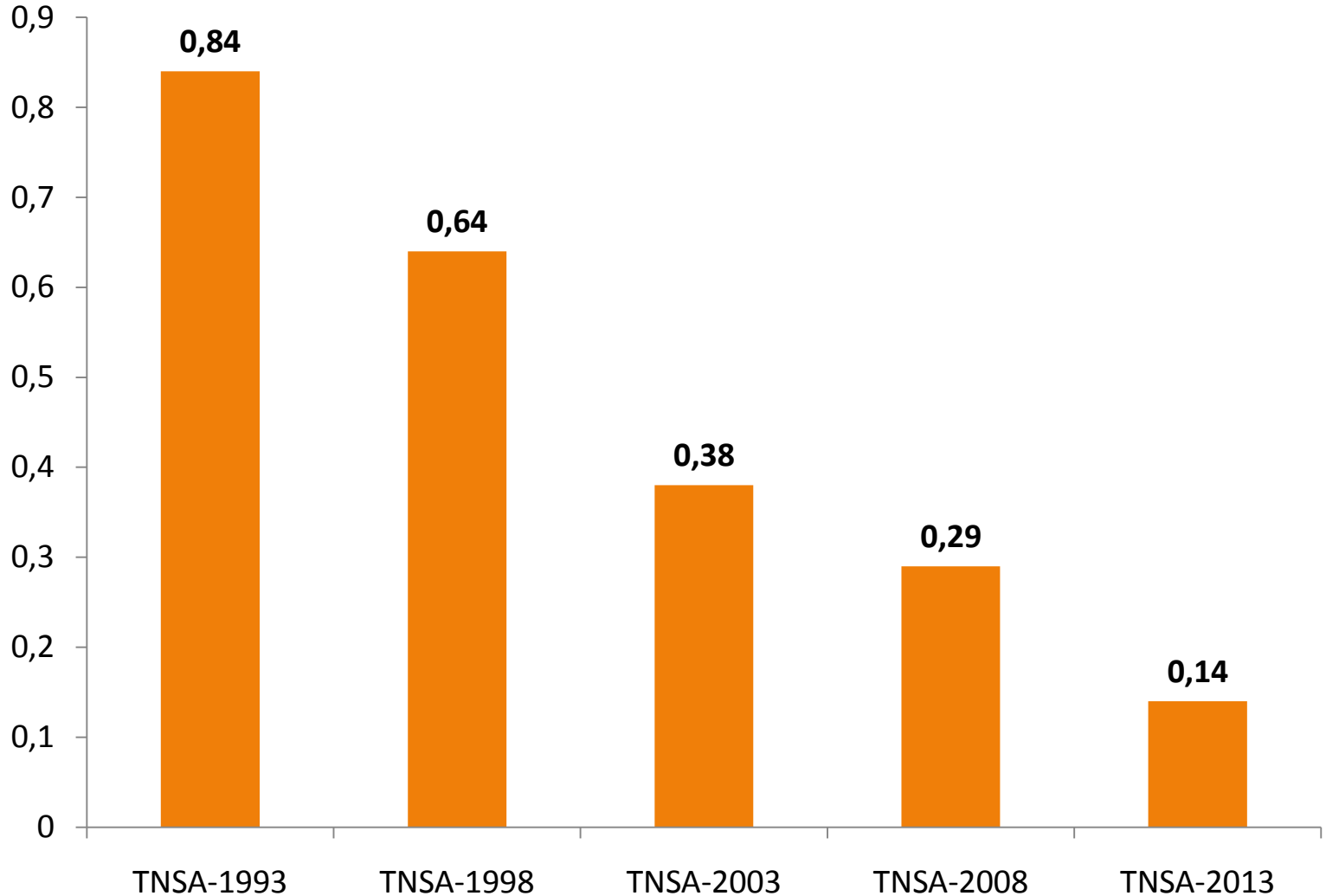

Düşükler ve Ölü Doğumlar (100 Gebelikte)

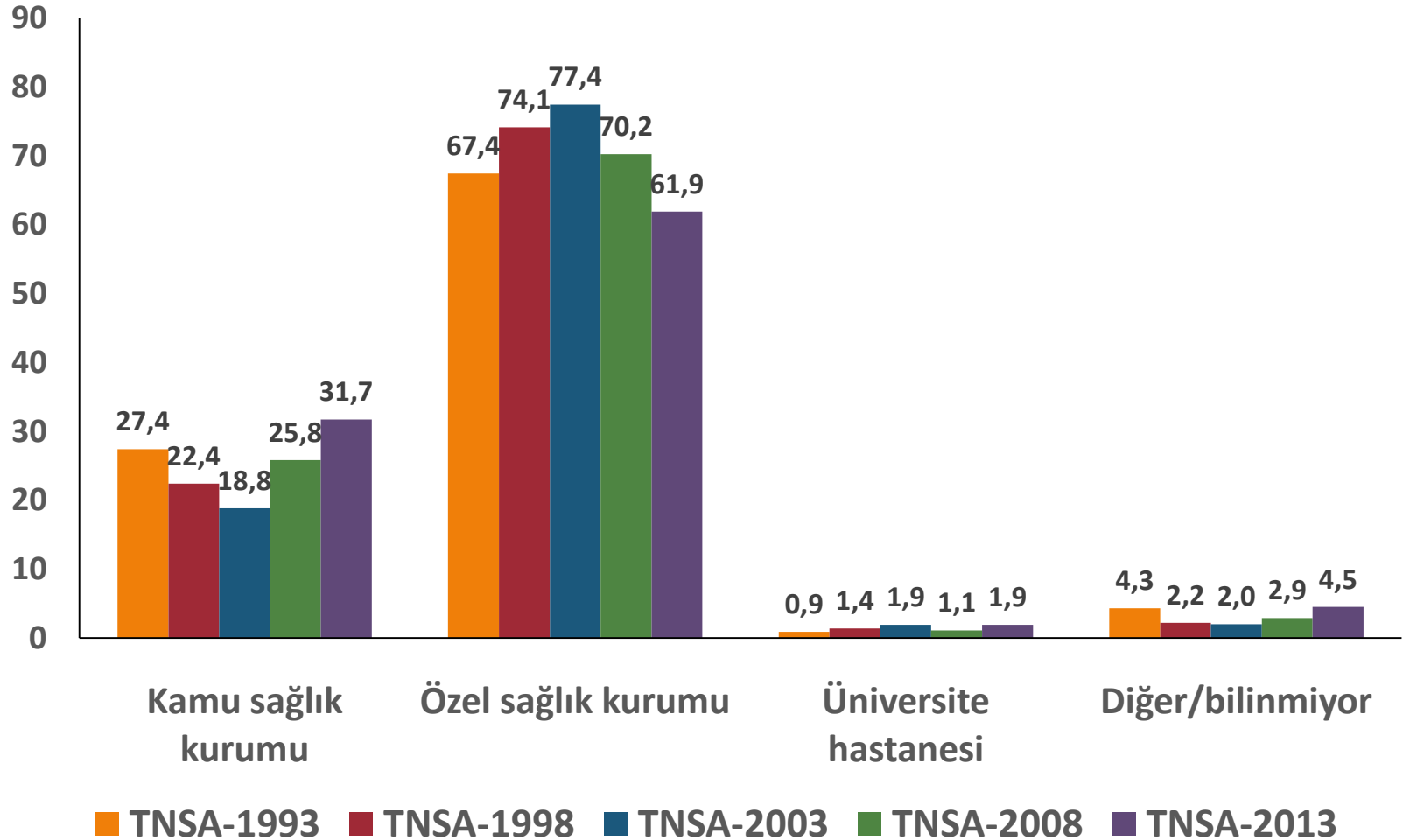

Toplam Düşük Hızı (Kadın Başına İsteyerek Düşük Sayısı)

İsteyerek Düşüğün Yapıldığı Yer

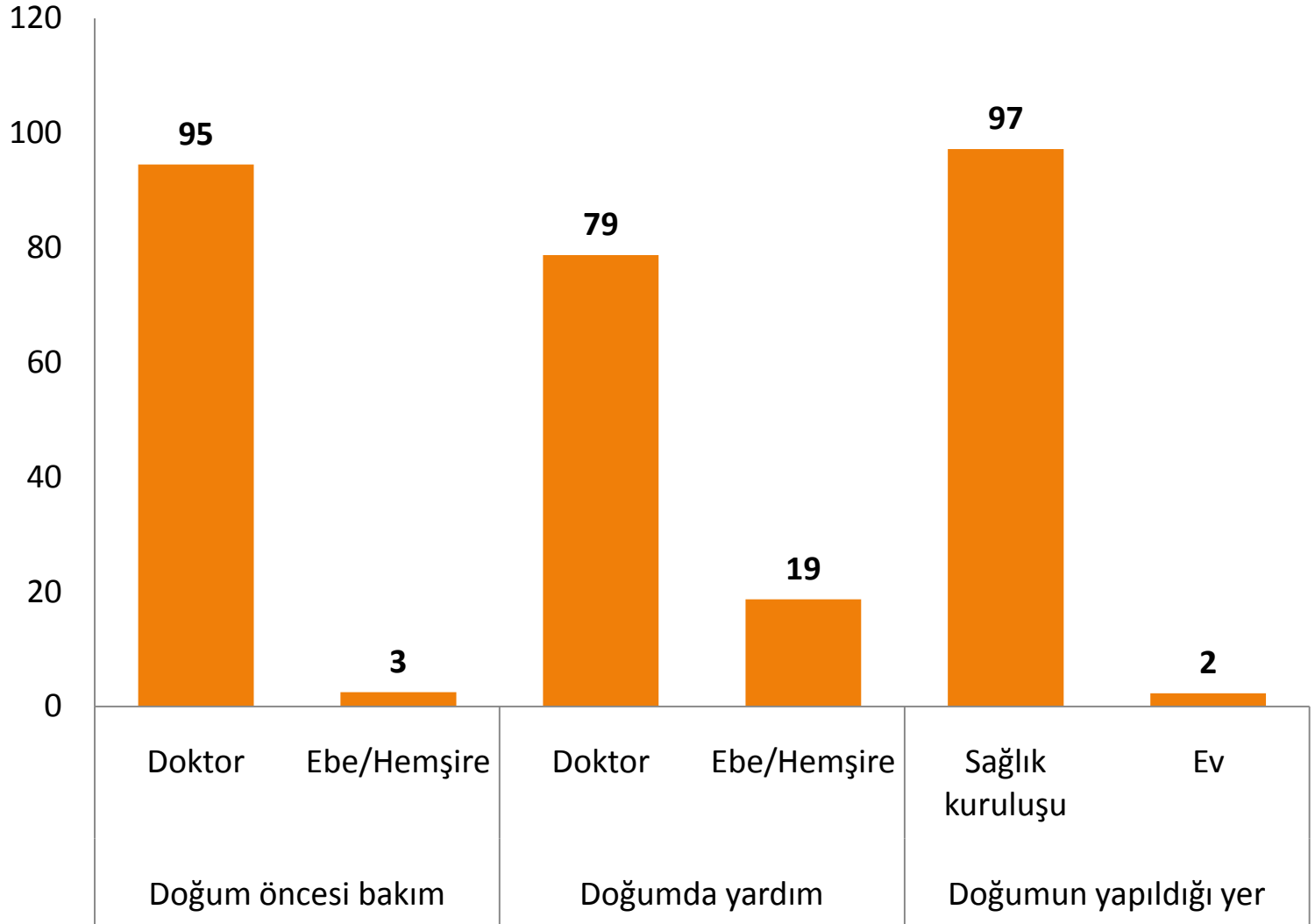

DOĞUM ÖNCESİ VE SONRASI BAKIM

- **Doğum Öncesi Bakım**
TNSA-2013 öncesindeki beş yıl içinde meydana gelen son **doğumlar** temel alınarak hesaplanmıştır.
- **Doğum Sırasında Yardım**
TNSA-2013 öncesindeki beş yıl içinde meydana gelen tüm **doğumlar** temel alınarak hesaplanmıştır.
- **Doğumun Yapıldığı Yer**
TNSA-2013 öncesindeki beş yıl içinde meydana gelen tüm **doğumlar** temel alınarak hesaplanmıştır.
- **Doğum Sonrası Bakım**
TNSA-2013 öncesindeki beş yıl içinde meydana gelen son **doğumlar** temel alınmıştır. Doğumdan sonraki **kırkbir gün içinde** bakım alınıp alınmadığı sorulmuştur.

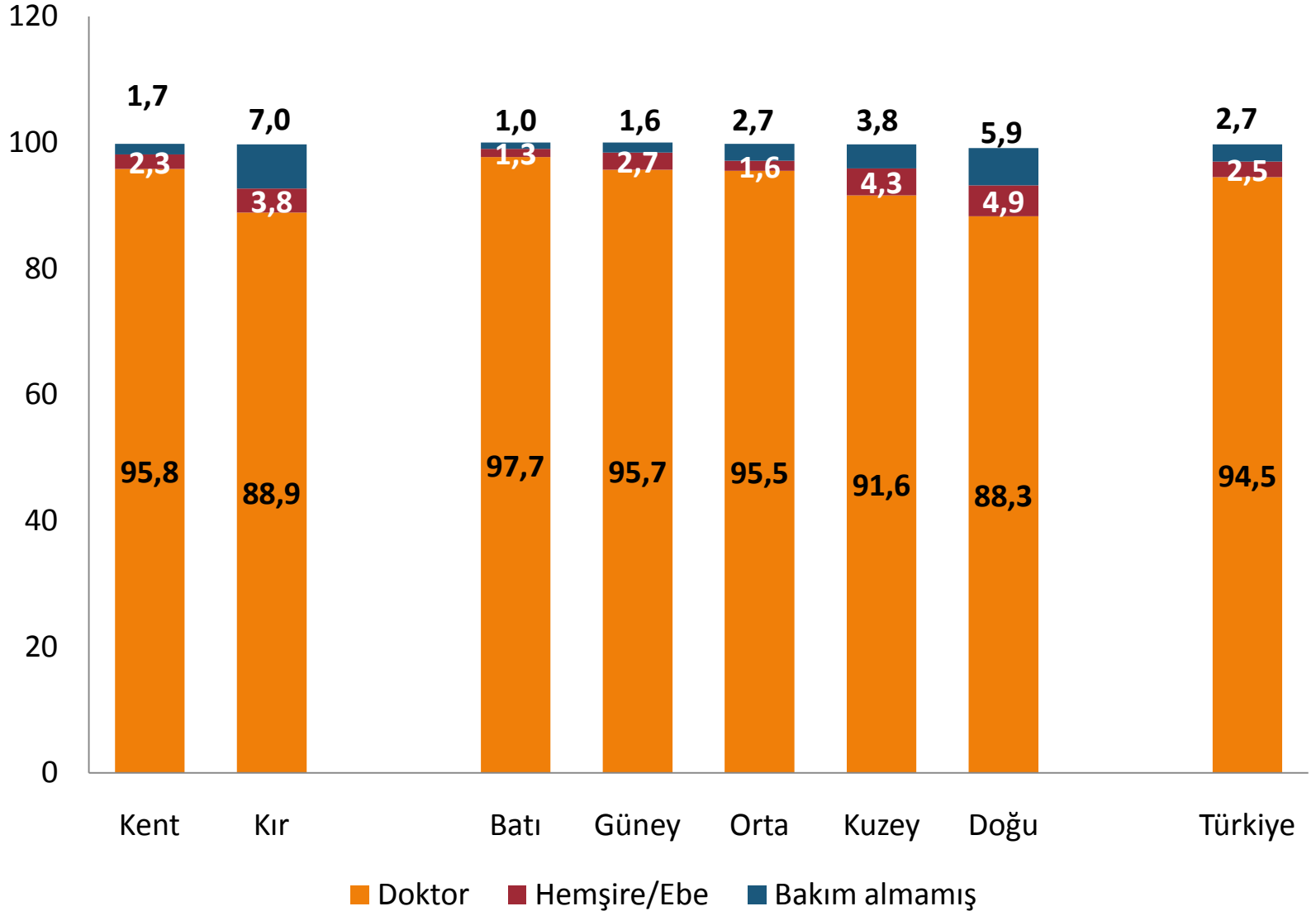

Gebelik ve Doğumda Bakım

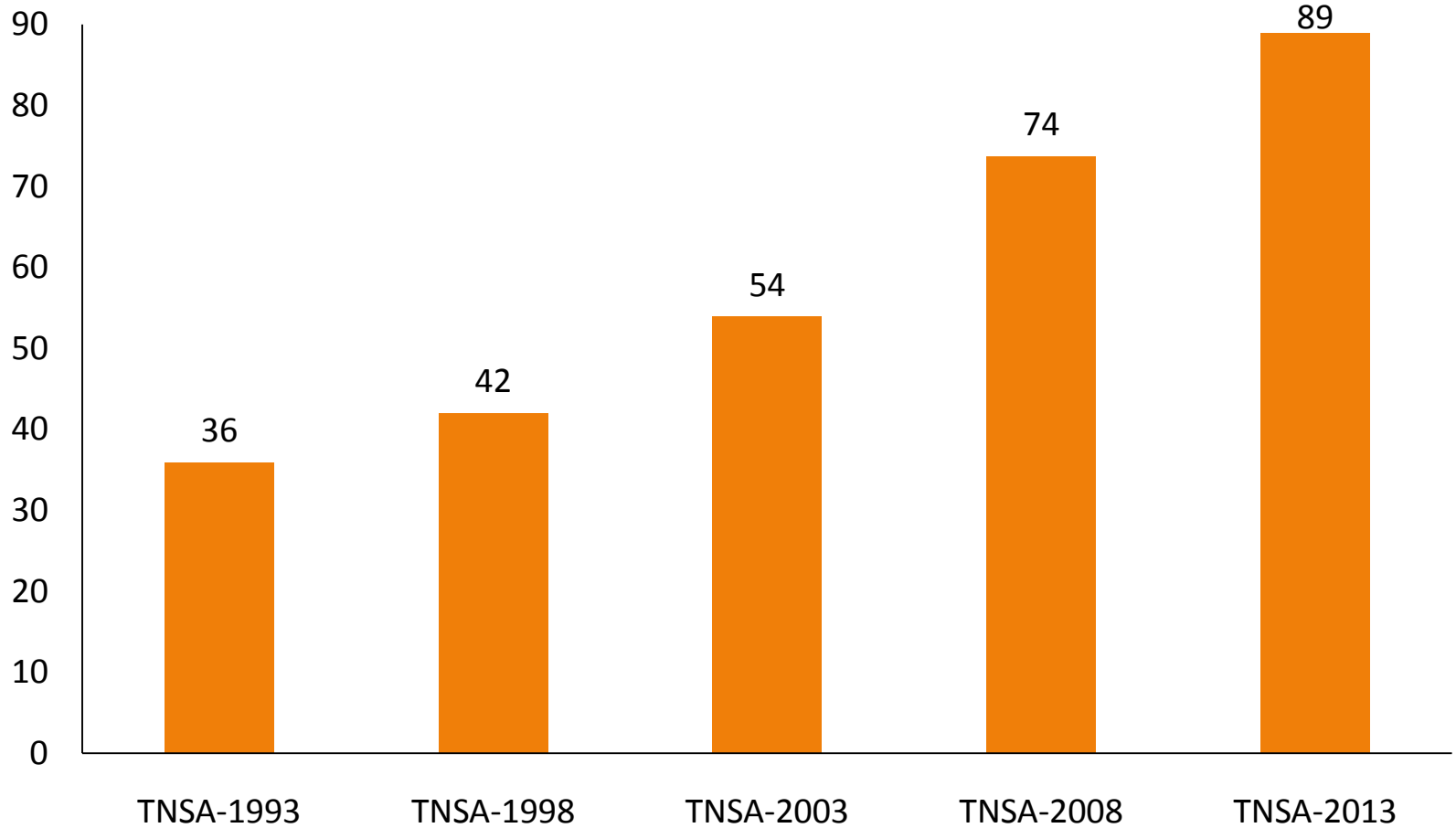

Doğum Öncesi Bakım

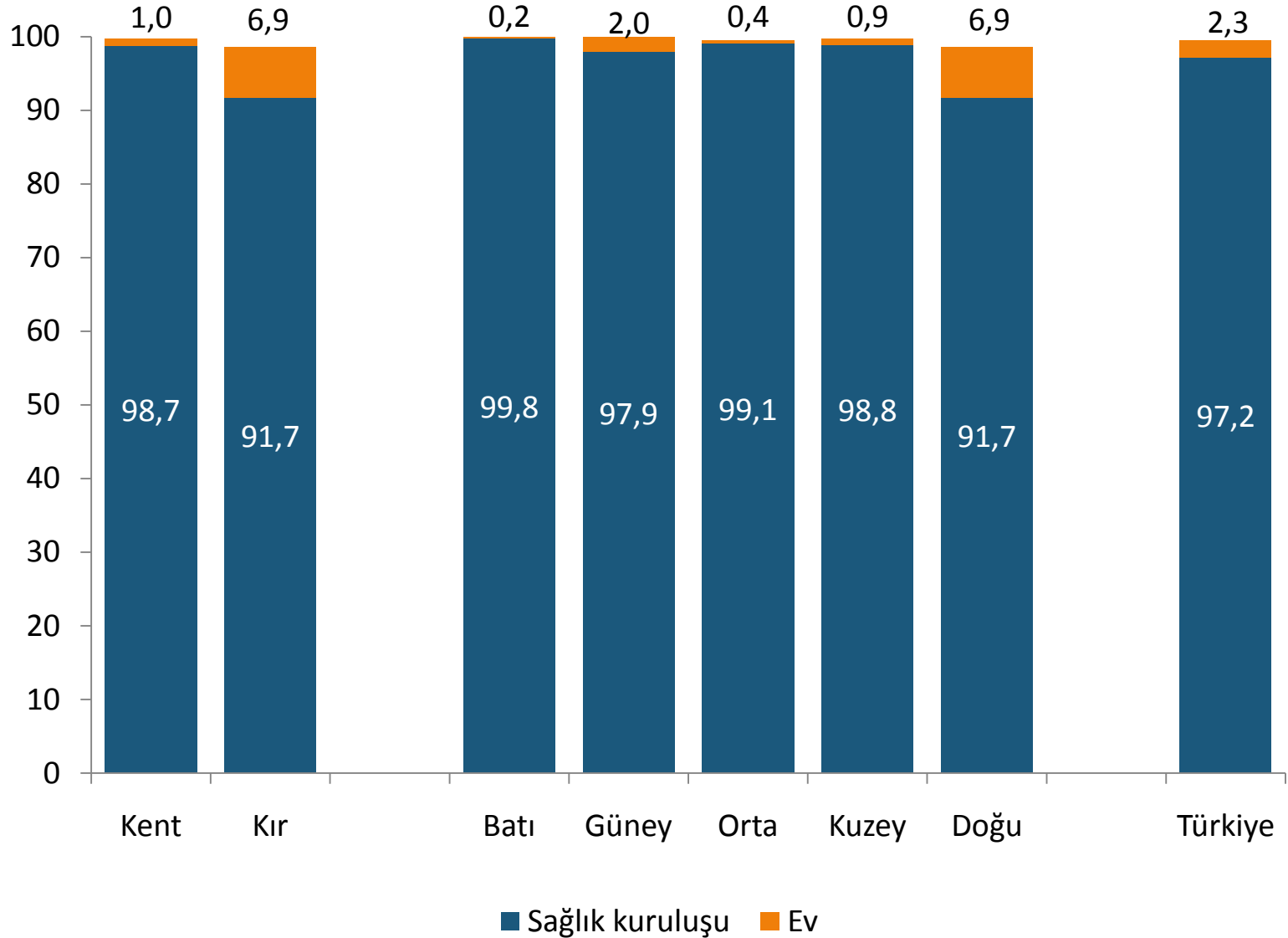

Yeterli Sayıda (4+) Doğum Öncesi Bakım Alan Kadınlar

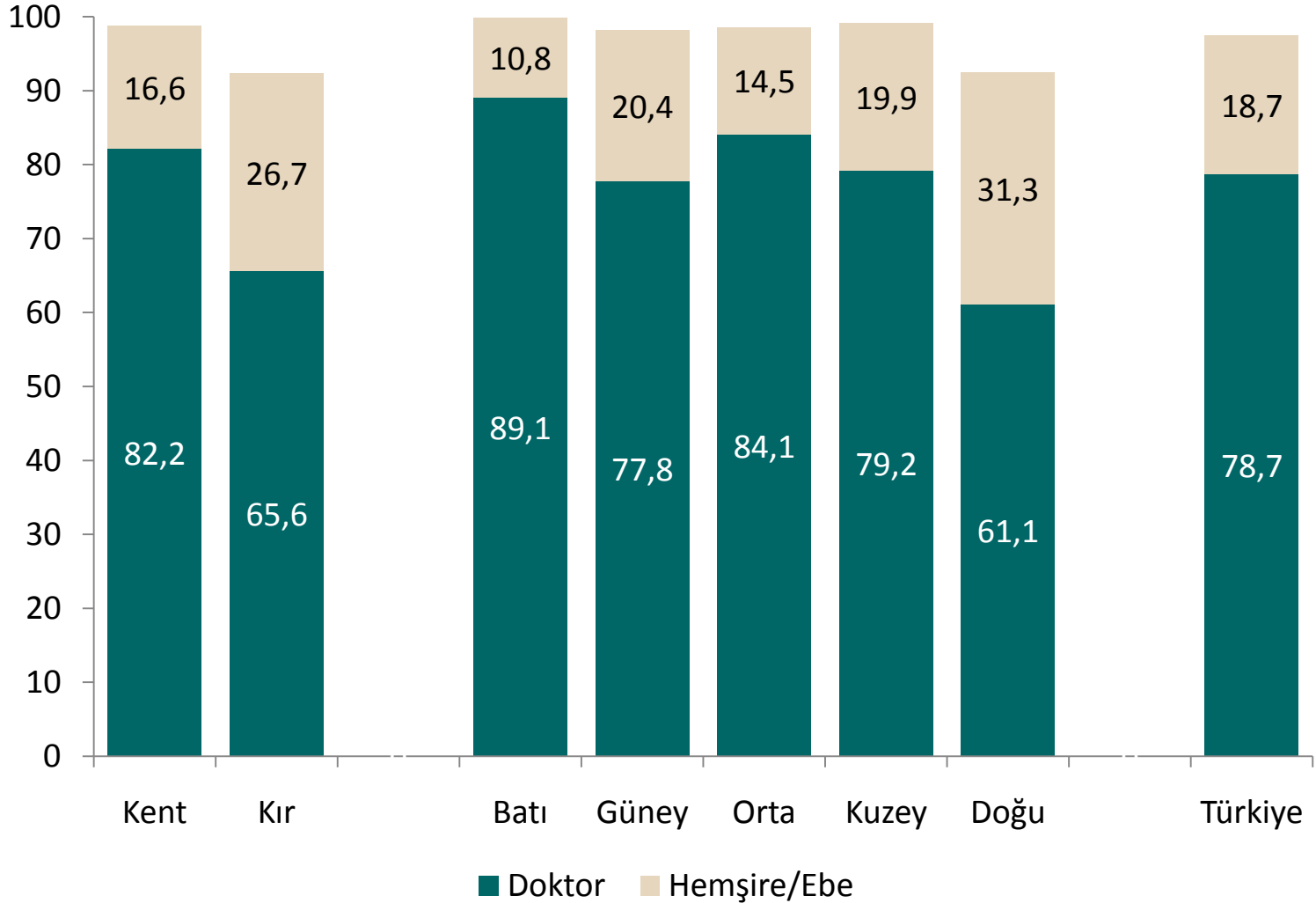

Doğumun Yapıldığı Yer

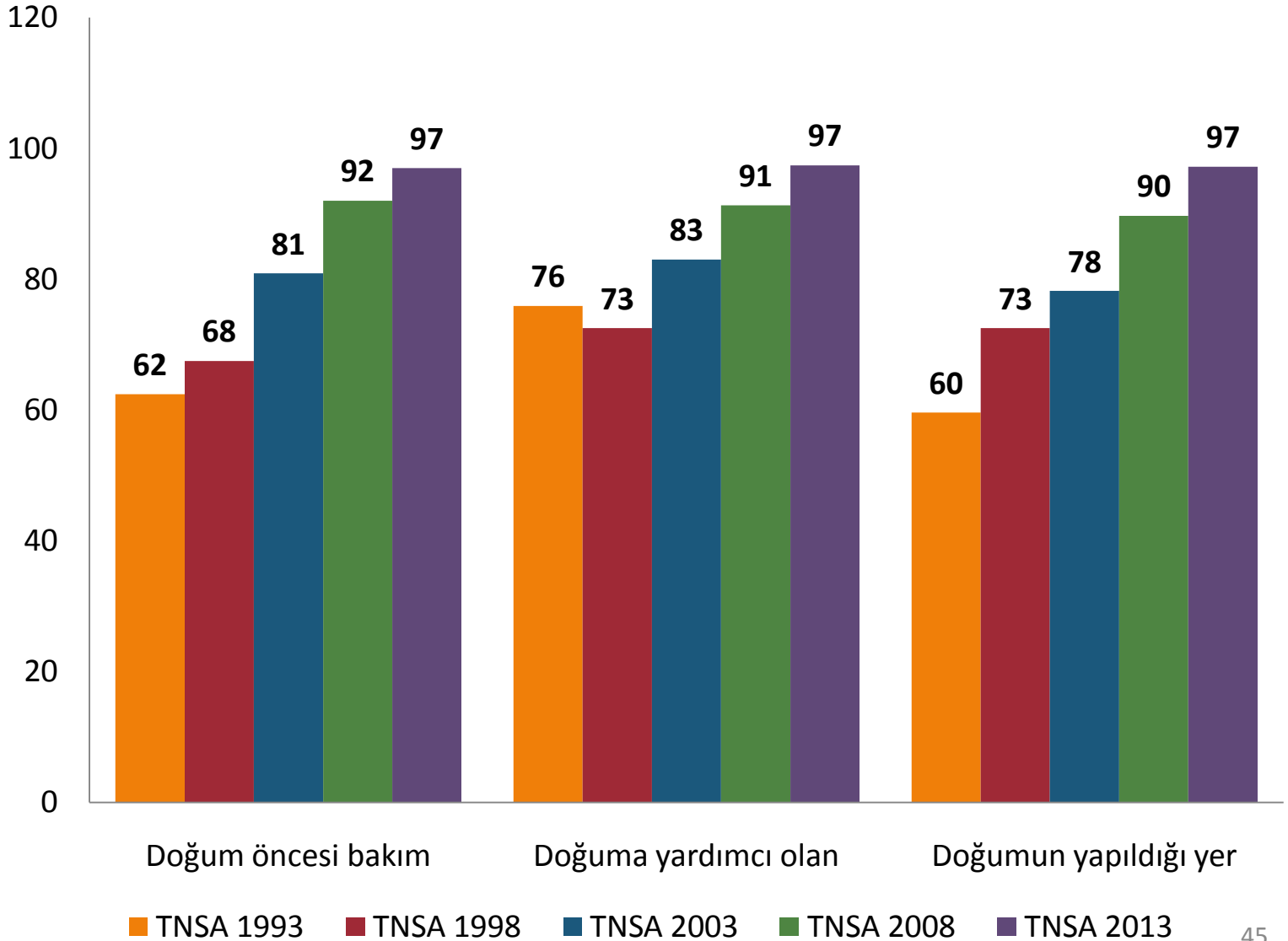

Doğum Sırasında Yardım

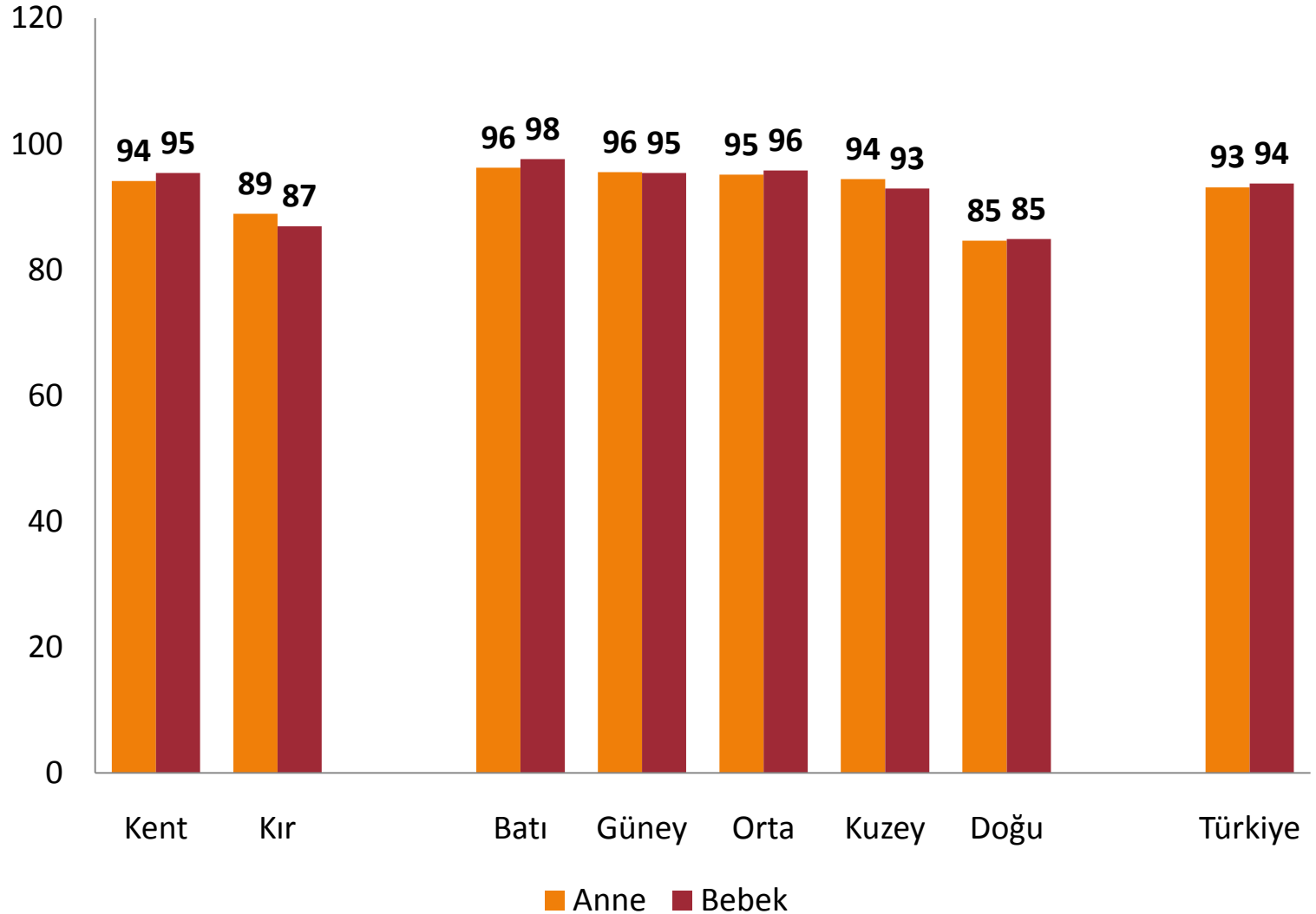

Doğum Öncesi Bakım, Doğuma Yardımcı Olan Sağlık Personeli ve Doğumun Yapıldığı Sağlık Kurumu Oranlarındaki Değişimler, 1993-2013

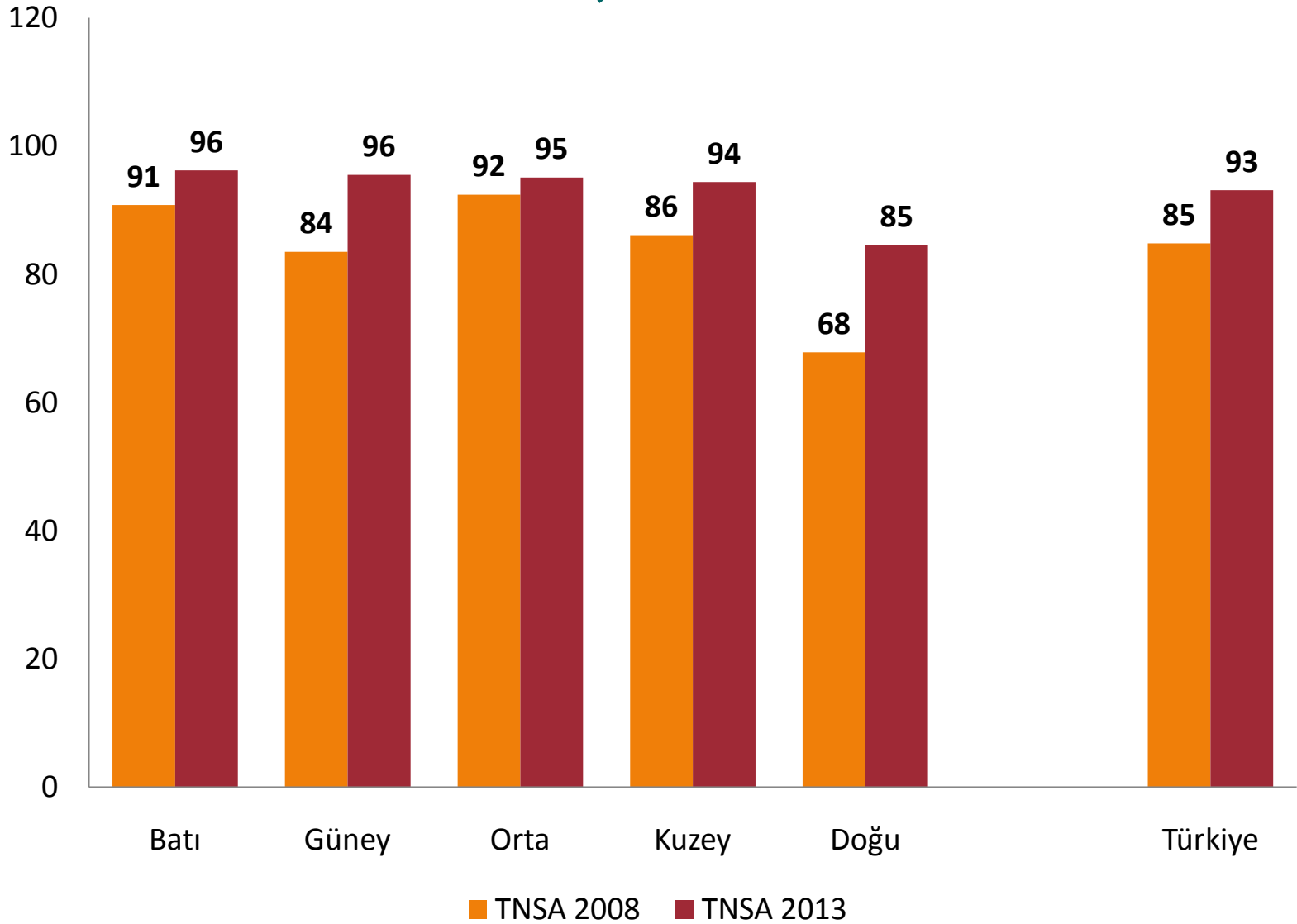

Doğum Sonrası Bakım

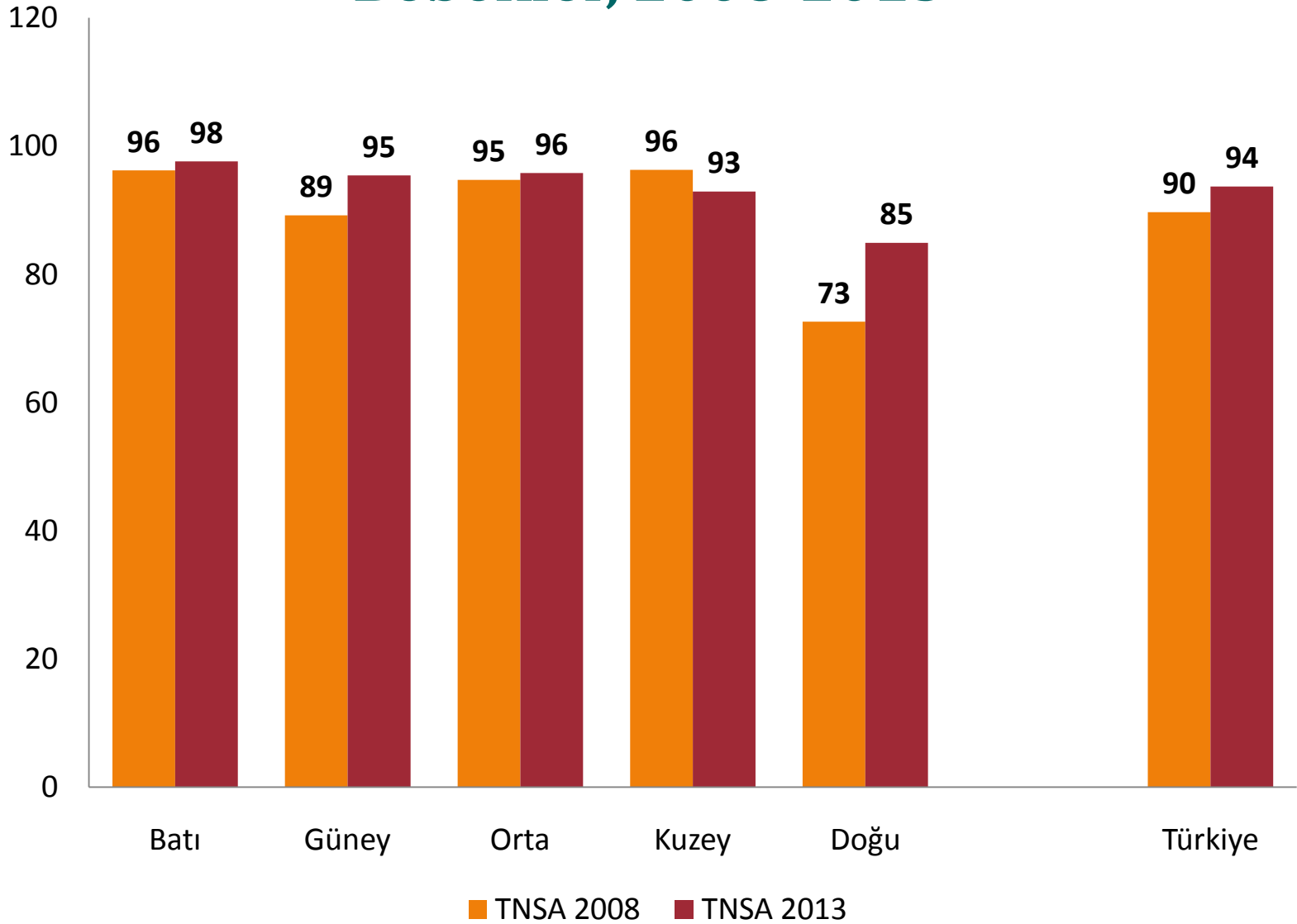

Doğum Sonrası Bakımda Değişimler – Anneler, 2008-2013

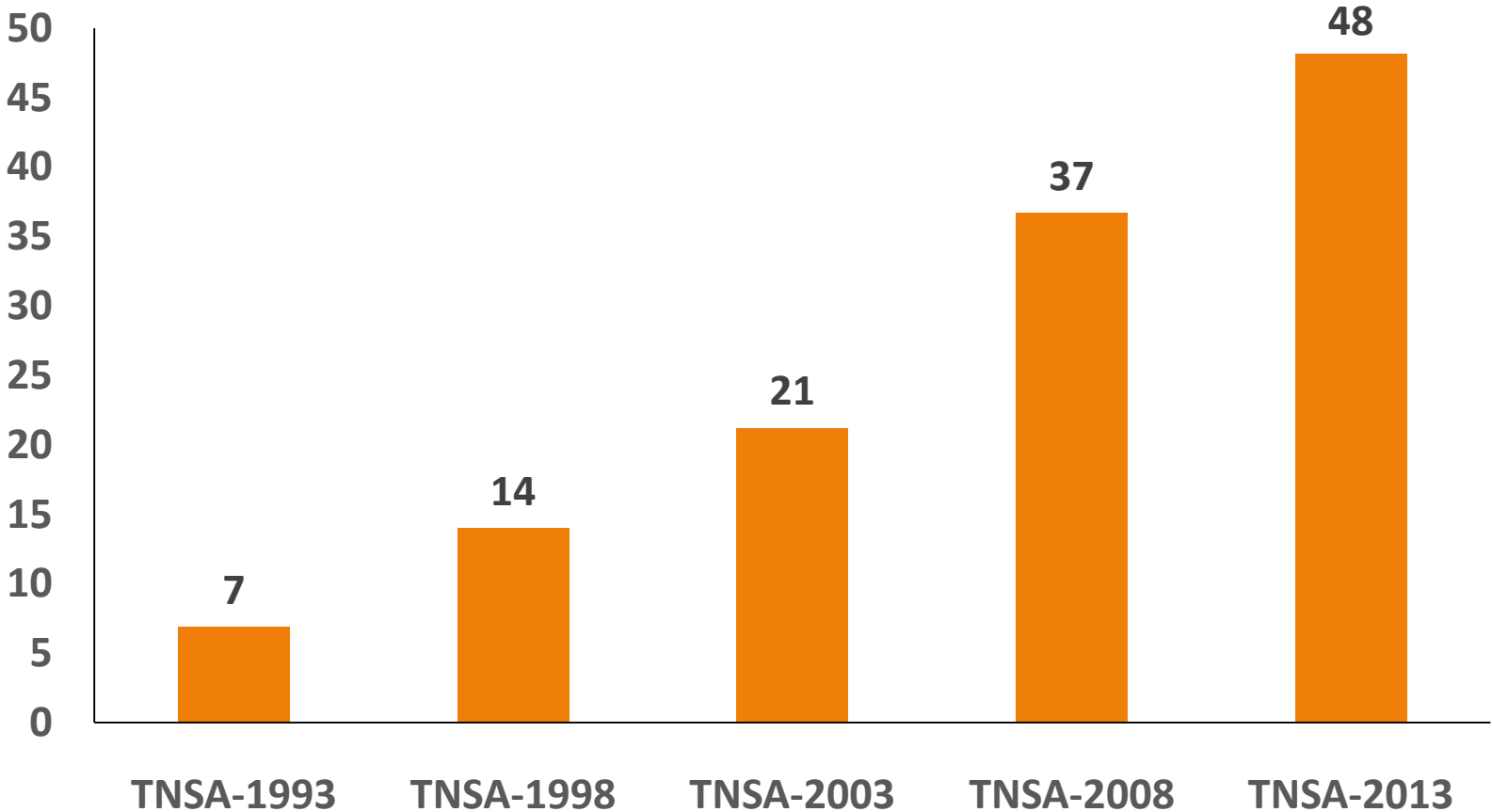

Doğum Sonrası Bakımda Değişimler – Bebekler, 2008-2013

Sezaryen Doğumlar, 1993-2013

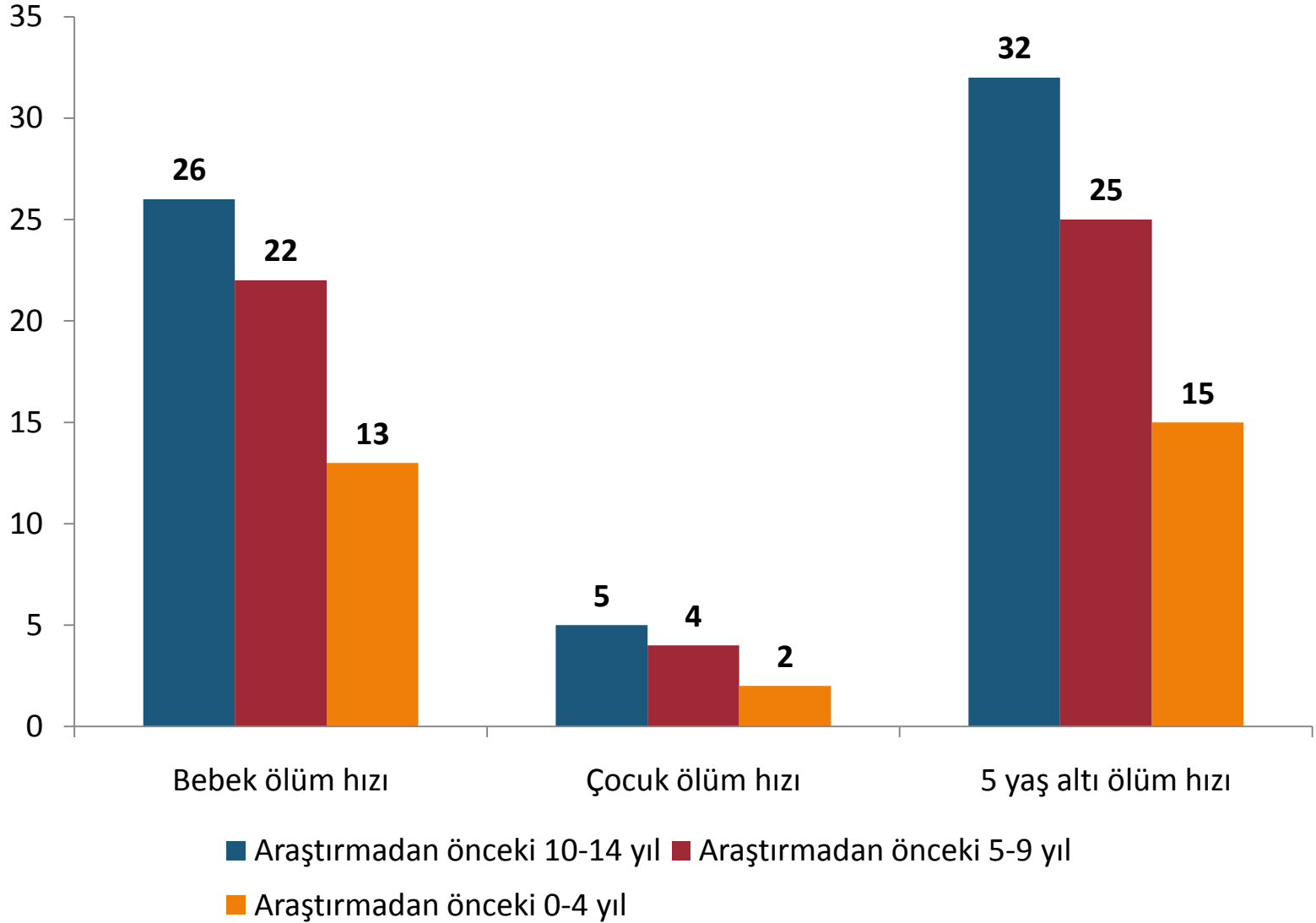

ERKEN YAŞ ÖLÜM HIZLARI

- TNSA-2013'deki ölüm hızları araştırmadan önceki beş yıllık ve on yıllık dönemler için hesaplanmıştır.
- Ölüm hızlarının (ilk beş yıllık) yaklaşık referans tarihi **Mayıs 2011**'dir.
 - **Neonatal Ölüm Hızı**, doğumdan sonraki bir ay içinde ölme olasılığı
 - **Postneonatal Ölüm Hızı**, doğumdan sonraki bir aydan sonra ancak 1 yıldan önce ölme olasılığı
 - **Bebek Ölüm Hızı**, doğumdan sonraki bir yıl içinde ölme olasılığı
 - **Çocuk Ölüm Hızı**, birinci ve beşinci doğum günleri arasında ölme olasılığı
 - **Beş-Yaş altı Ölüm Hızı**, doğumdan sonraki beş yıl içinde ölme olasılığı

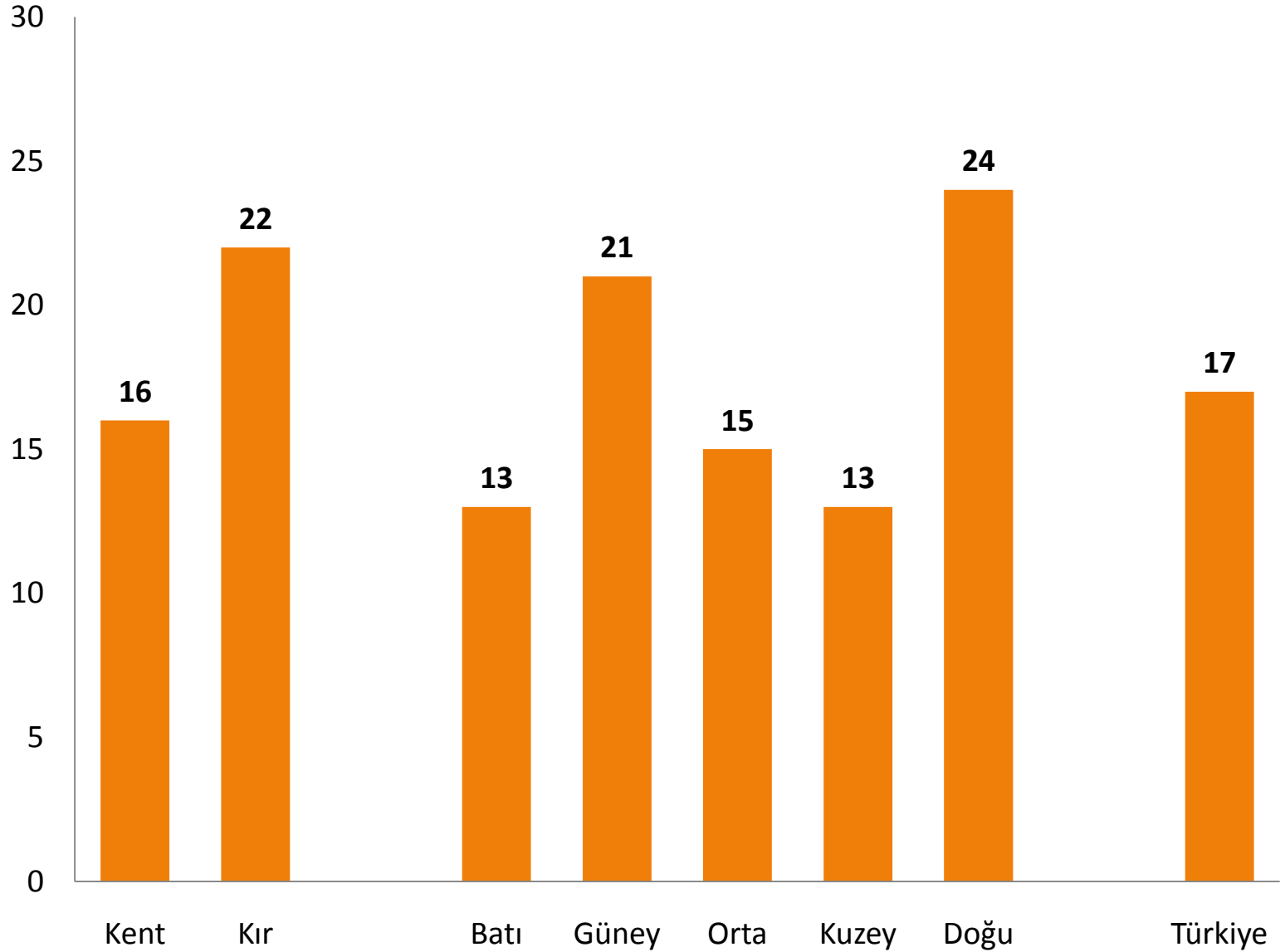

Araştırmadan Önceki Dönemler İçin Ölüm Hızları

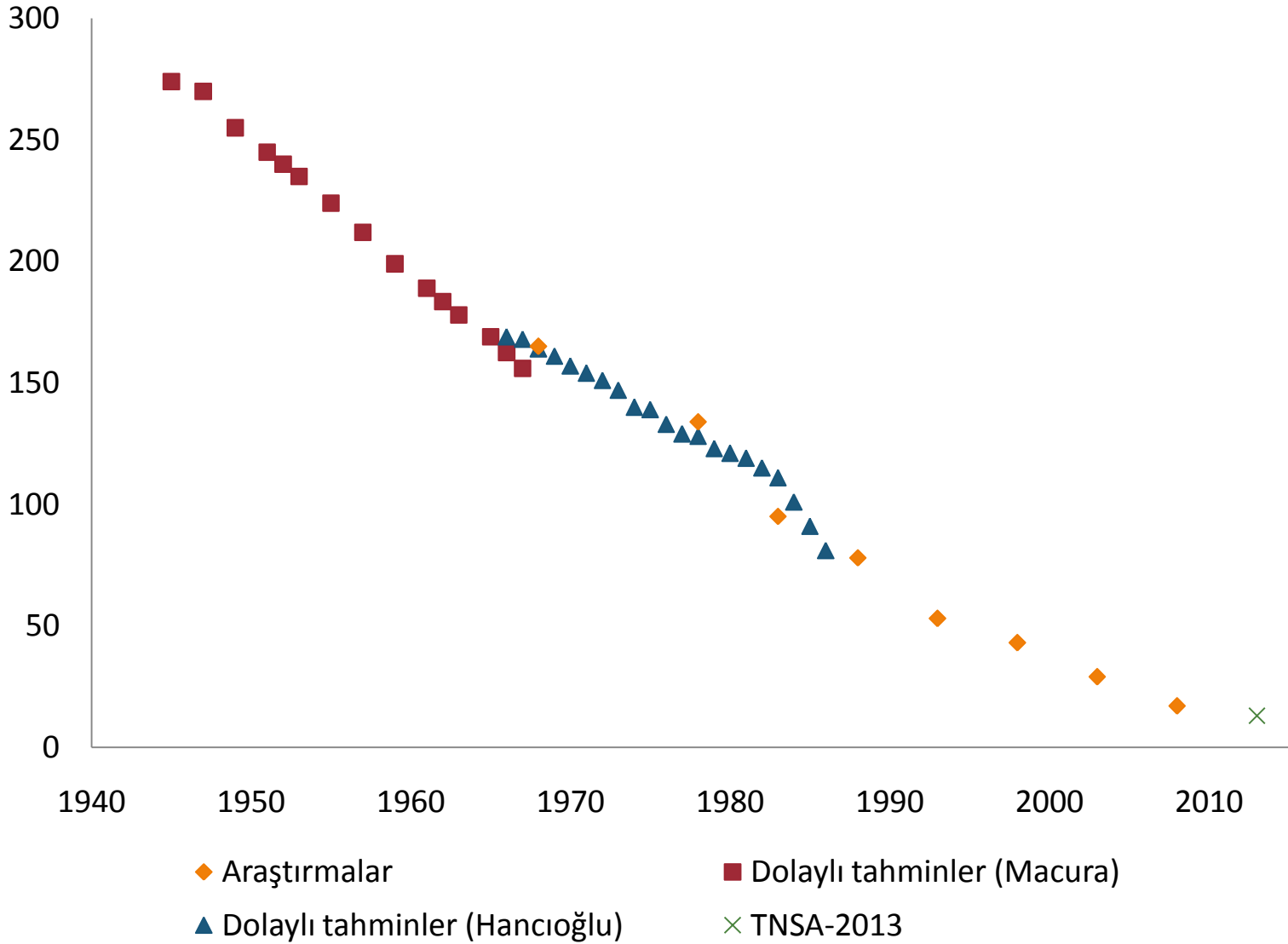

Bebek Ölüm Hızları (10 yıllık)

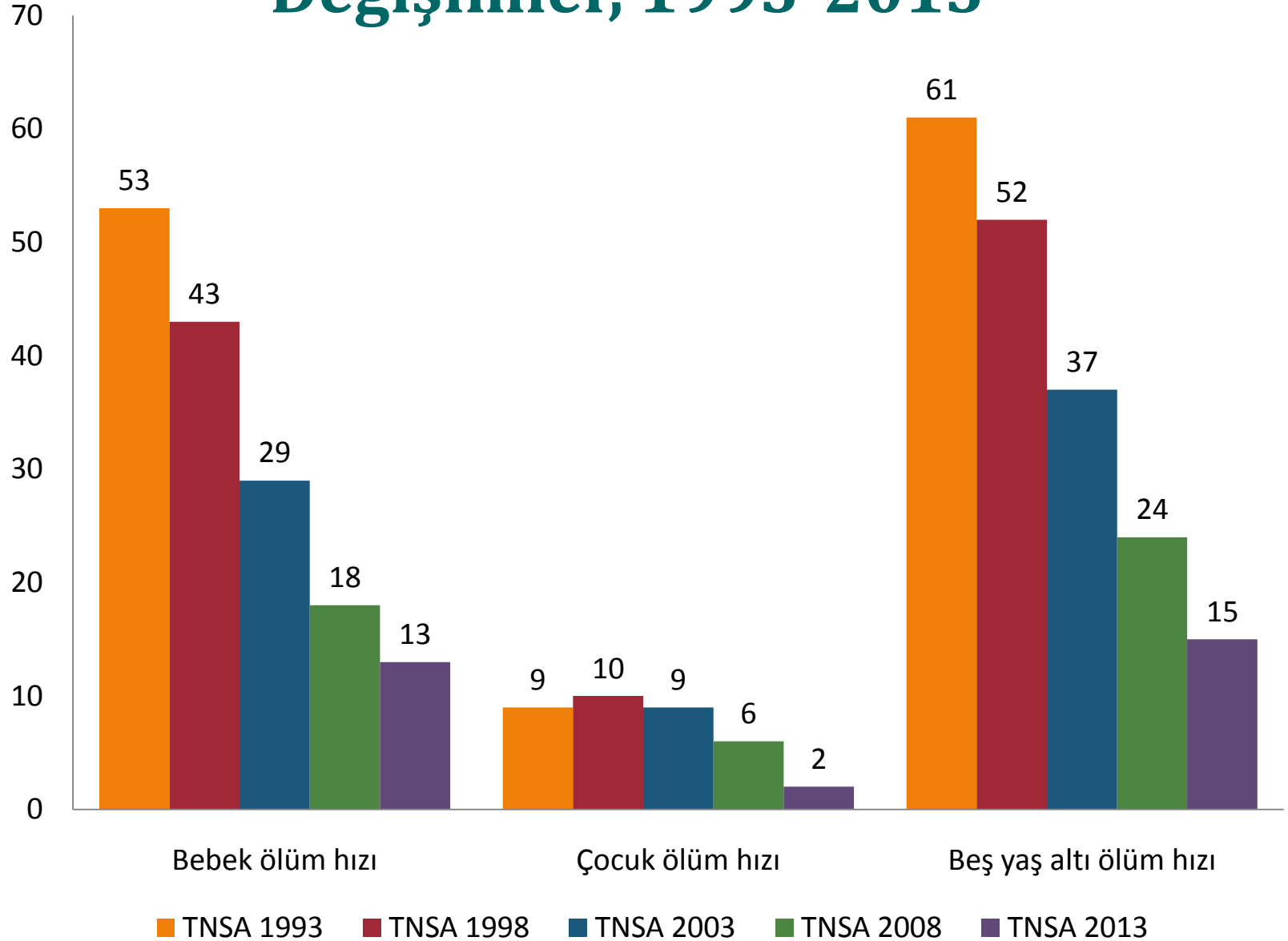

Bebek Ölüm Hızındaki Değişimler

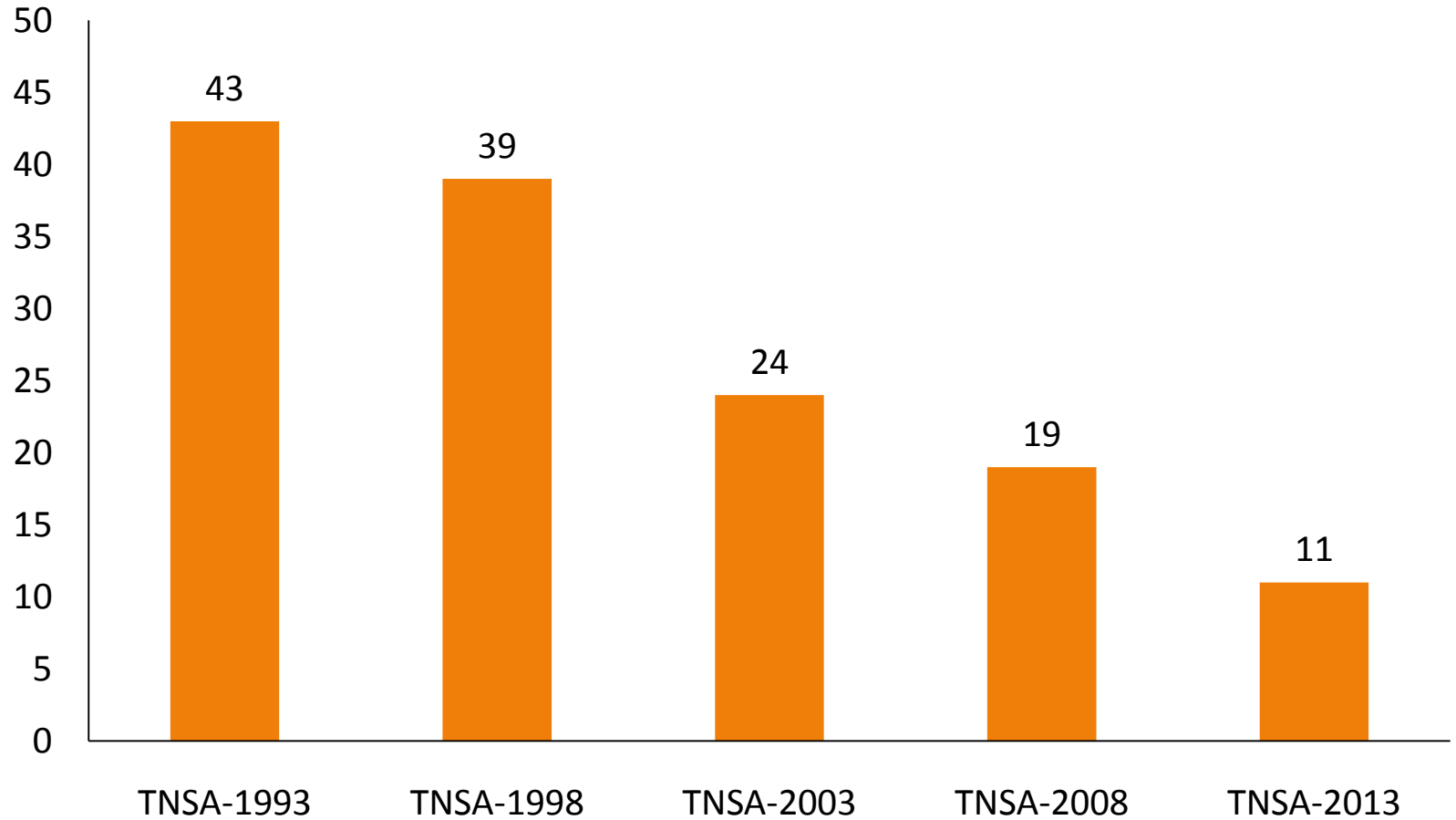

Erken Yaş Ölüm Hızlarında Değişimler, 1993-2013

Perinatal Ölüm Hızında Değişimler, 1993-2013

ÇOCUKLARIN AŞILANMASI

- TNSA-2013'te aşılama bilgisi 2010-2013 yıllarında doğan tüm çocuklar için toplanmıştır.
- Aşılama bilgisi iki kaynaktan toplanmıştır: **Aşı kartı ve annenin beyanı**
- Aşılama hızları araştırma tarihinde **12-23 ve 15-26 aylık** olan çocuklar için hesaplanmıştır.
- Tam aşıllılık: 1 doz BCG, 3 doz DTaP-IPV-Hib, 1 doz KKK, 3 doz Hepatit B ve 3 doz KPA

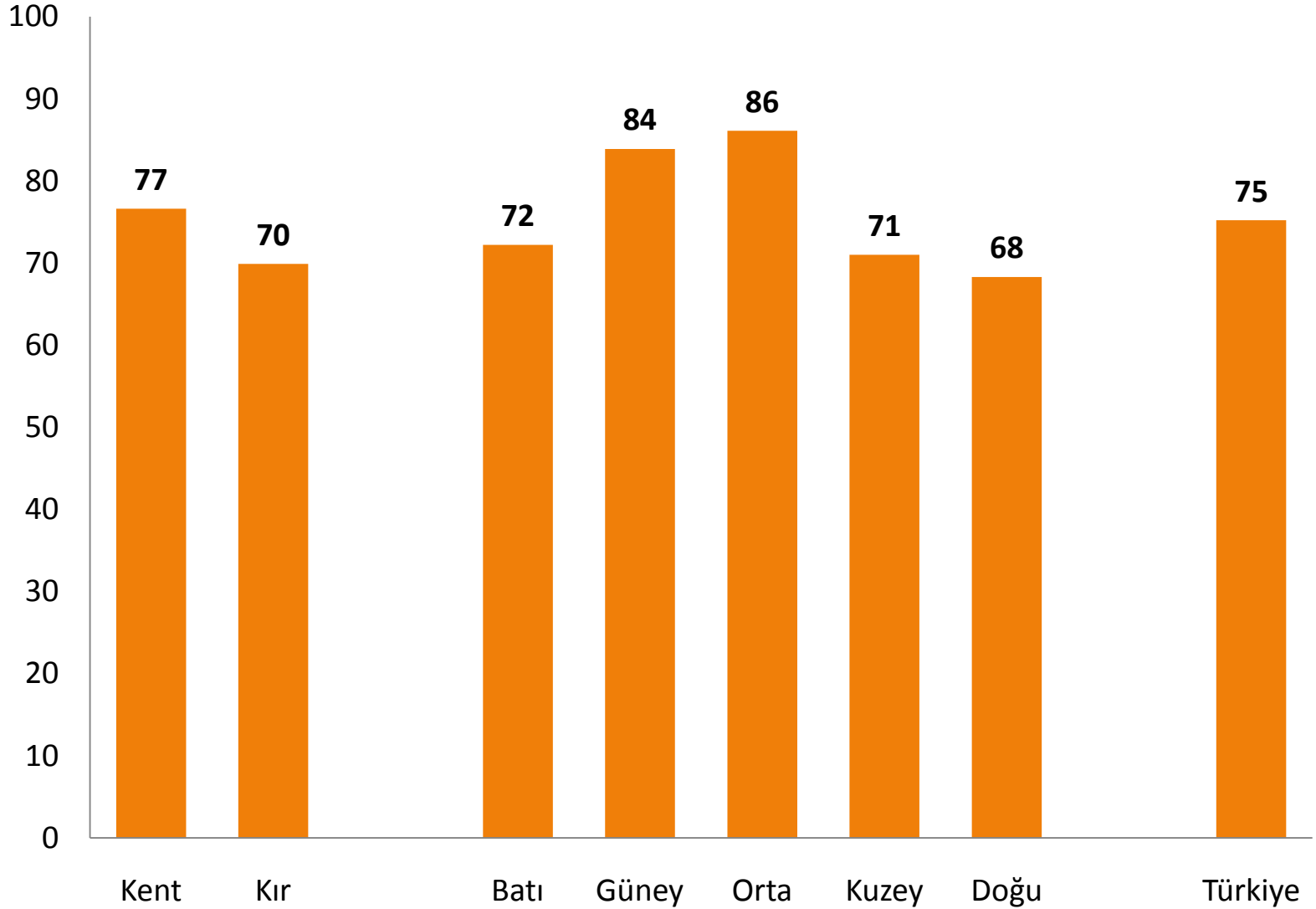
NÜFUS
ETÜTLERİ
ENSTİTÜSÜ

NEE

HACETTEPE
ÜNİVERSİTESİ

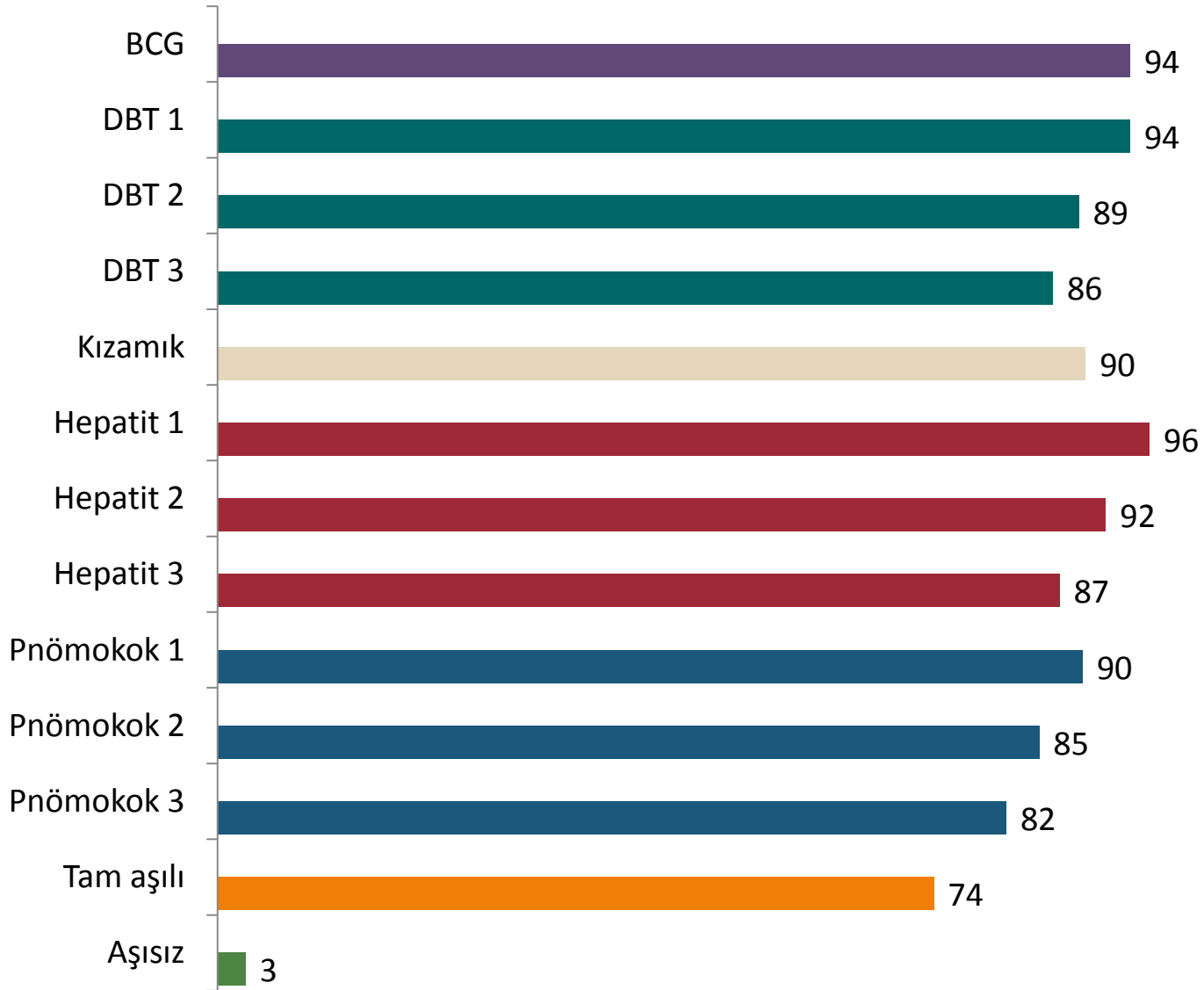

Aşı Kartı Görülen Çocukların Yüzdesi (15-26 aylık)

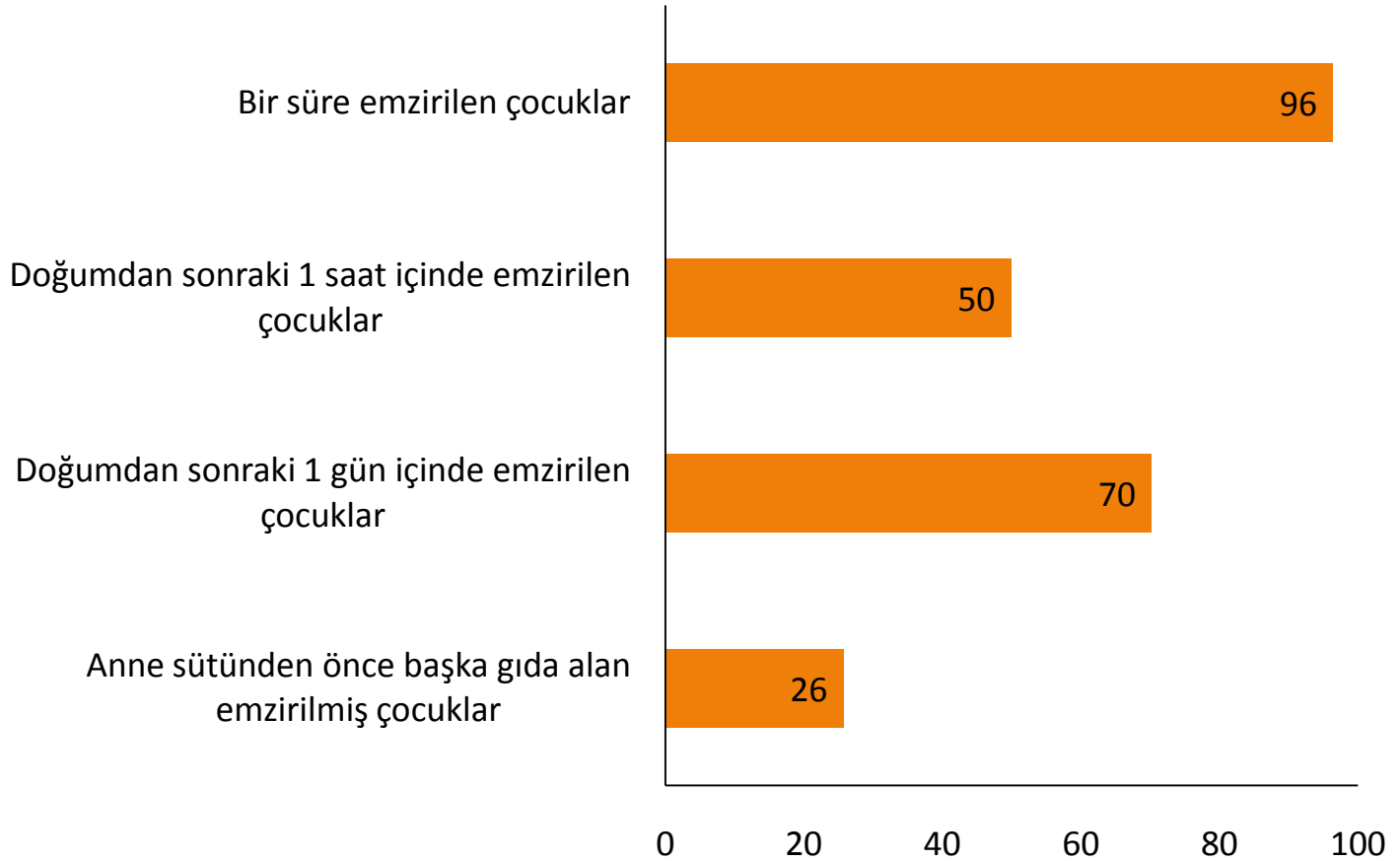
Aşılanma Oranları (15-26 aylık)

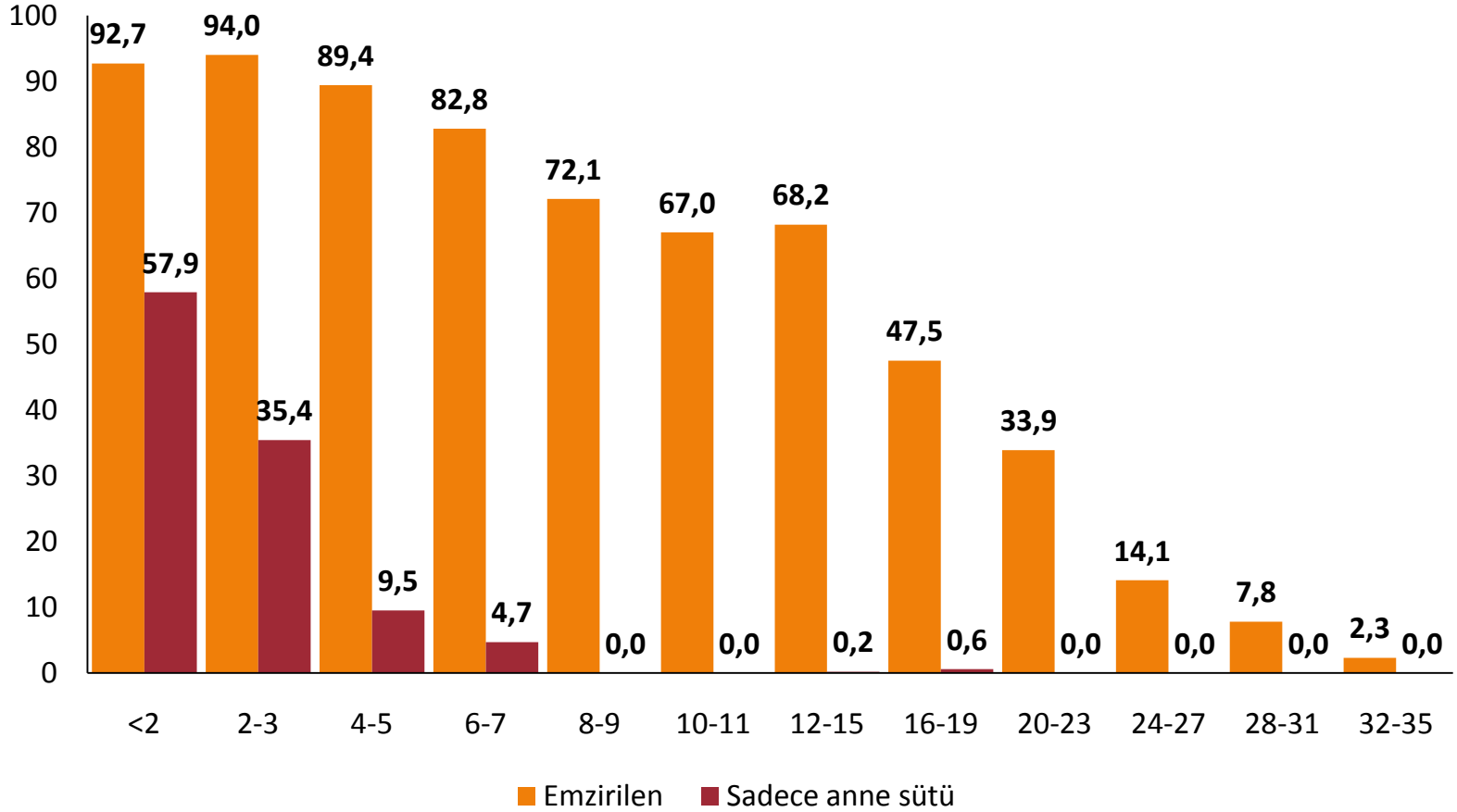
EMZİRME

- TNSA-2013 kapsamında **beş yaş altındaki çocuklar** için annelerinden;
 - Emzirmeye başlamanın **zamanlaması**
 - Emzirme **süresi** ve
 - Ek gıdaya **başlama ve zamanlamasına** ilişkin bilgiler toplanmıştır.
- Analizlerde üç yaşın altındaki çocuklar ve özellikle de 6 aylıktan küçük çocuklar temel alınmıştır.

Emzirmeye Başlama (Beş yaş altı)

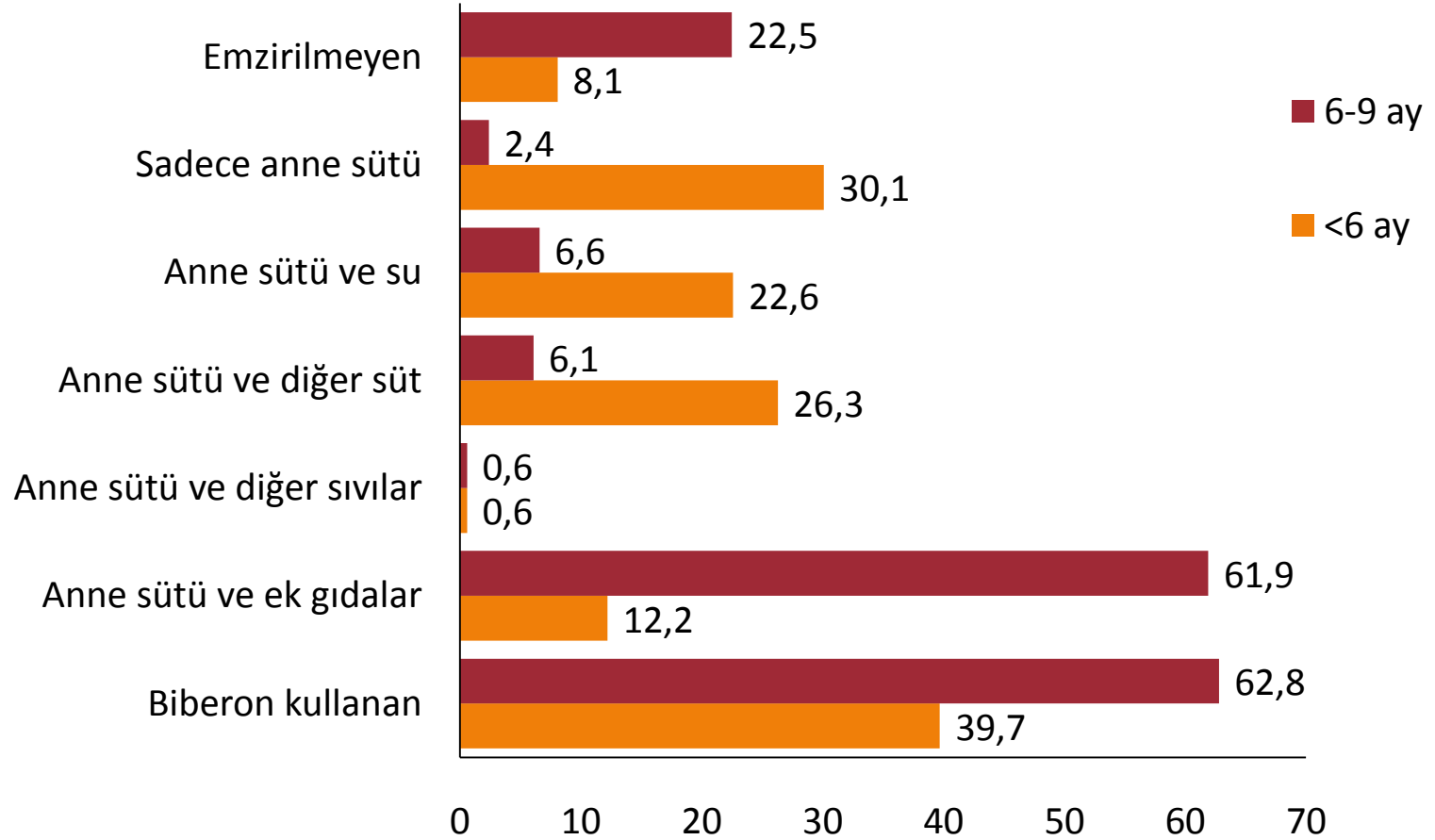

Yaşa Göre Emzirme Durumu (Son 24 saat)

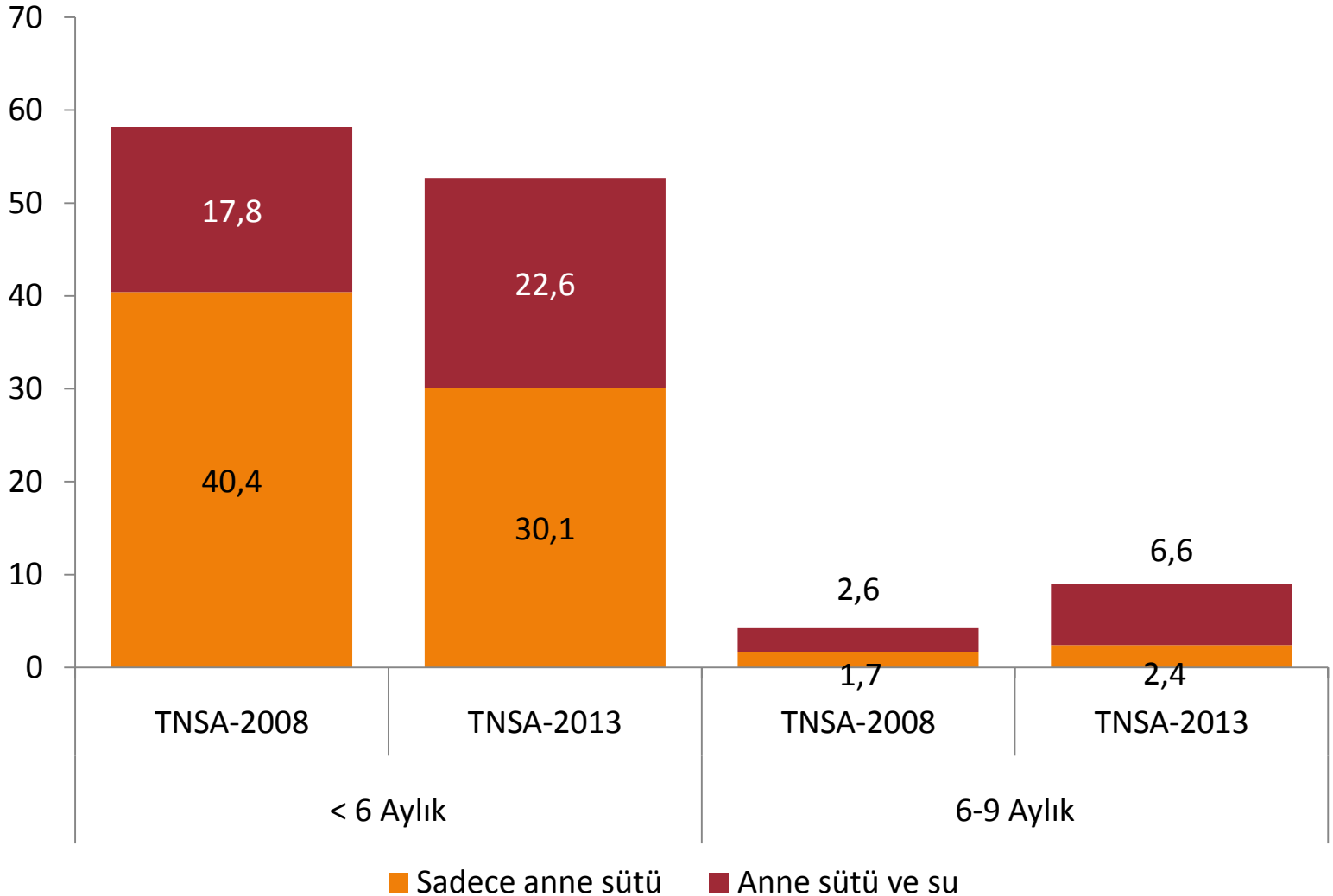

- Ortanca **sadece** anne sütü ile beslenme süresi **1,2 ay**;
- Ortanca emzirme süresi ise **16,7 ay**

Emzirme ve Ek Gıda

Emzirme ve Ek Gıda

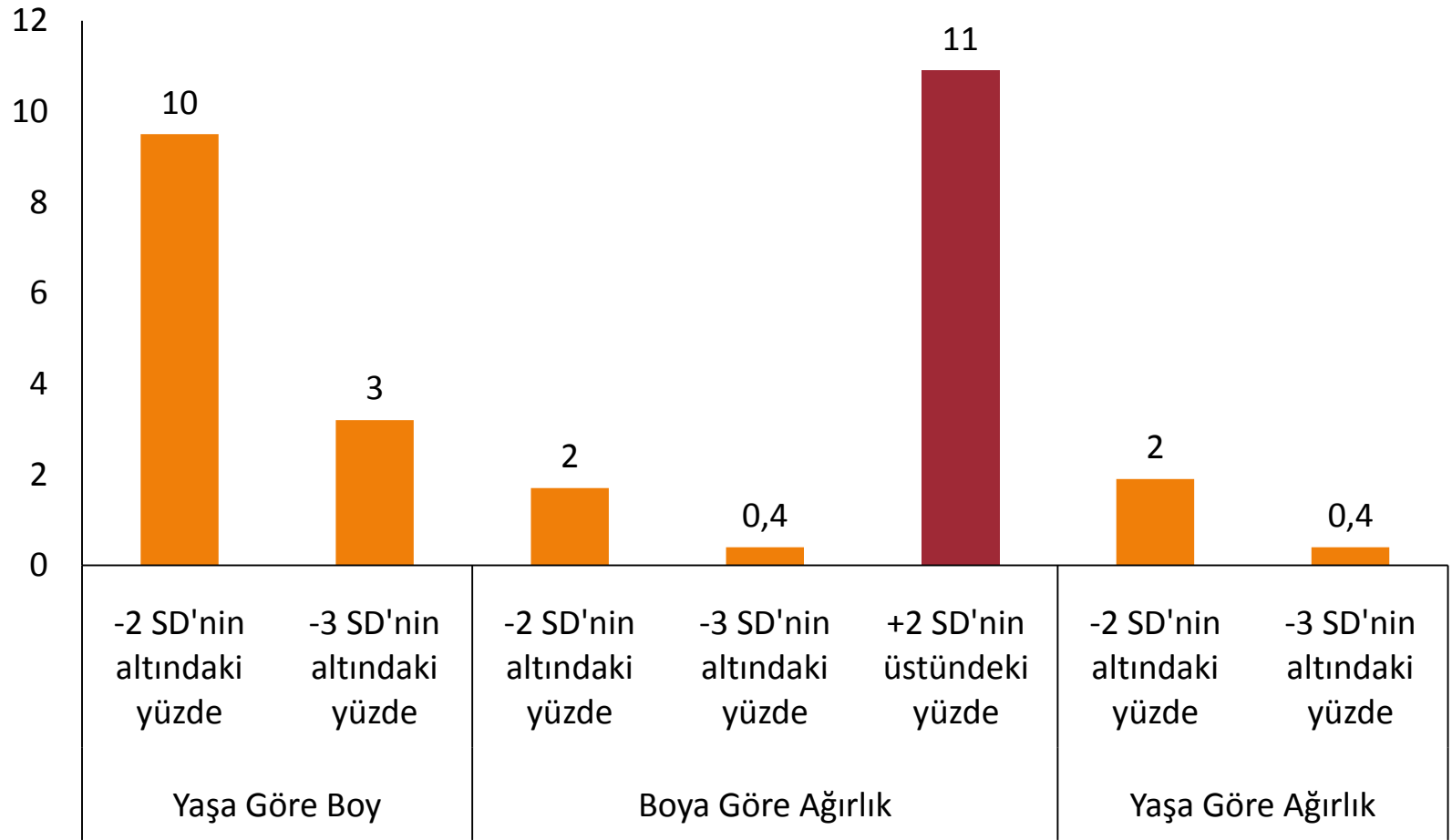

BESLENME YETERSİZLİĞİ BESLENME BOZUKLUĞU

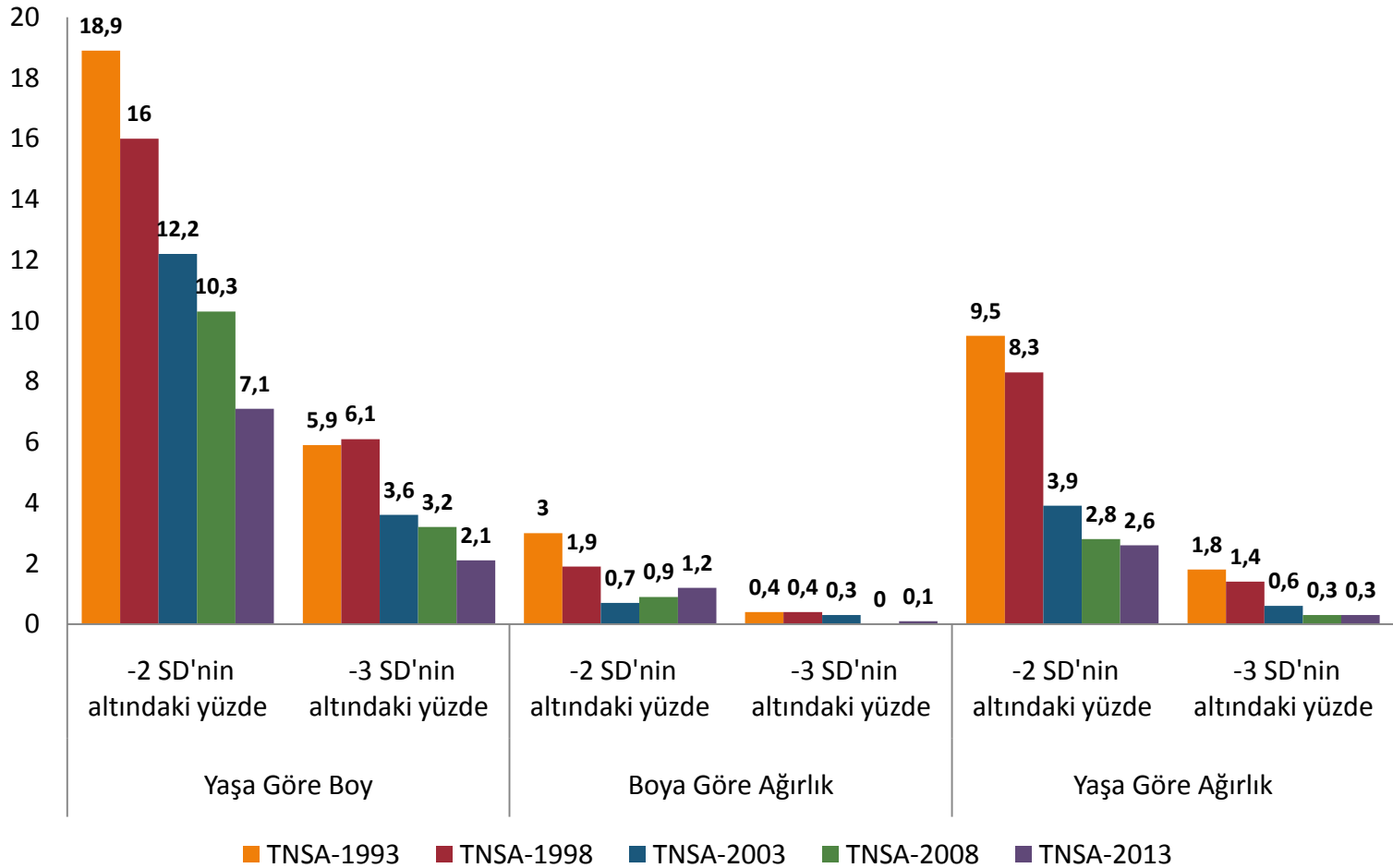
- Görüşme yapılan tüm kadınların ve bu kadınların beş yıl içinde doğan çocuklarının boy ve kilo ölçümleri yapılmıştır.
- Çocuklar için toplanan antropometrik veriler en yeni uluslararası referans olan 2006 Dünya Sağlık Örgütü (WHO) Çocuk Büyüme Standartları ile karşılaştırılmıştır.
- Referansın ortanca değerinden -2, -3 ve +2 standart sapma (SD) gösterme temel alınarak 3 endeks hesaplanmıştır:
 - Yaşa Göre Boy Endeksi, yetersiz beslenmenin kronik etkilerini gösterir. **Yaşına göre kısa (-2 SD) ya da çok kısa (-3 SD)**
 - Boya Göre Ağırlık Endeksi, yetersiz beslenmenin akut etkilerini gösterir. **Boyuna göre zayıf (-2 SD), çok zayıf (-3 SD) ya da fazla kilolu/şişman, boyuna göre kilolu (+2 SD)**
 - Yaşa Göre Ağırlık Endeksi, yetersiz beslenmenin kronik ve akut etkilerini birlikte gösterir. **Yaşına göre düşük kilolu (-2 SD) ya da çok düşük kilolu (-3 SD), yaşına göre kilolu (+2 SD)**
- Kadınlar için Beden Kitle Endeksi hesaplanmıştır.

Çocukların Beslenme Durumu

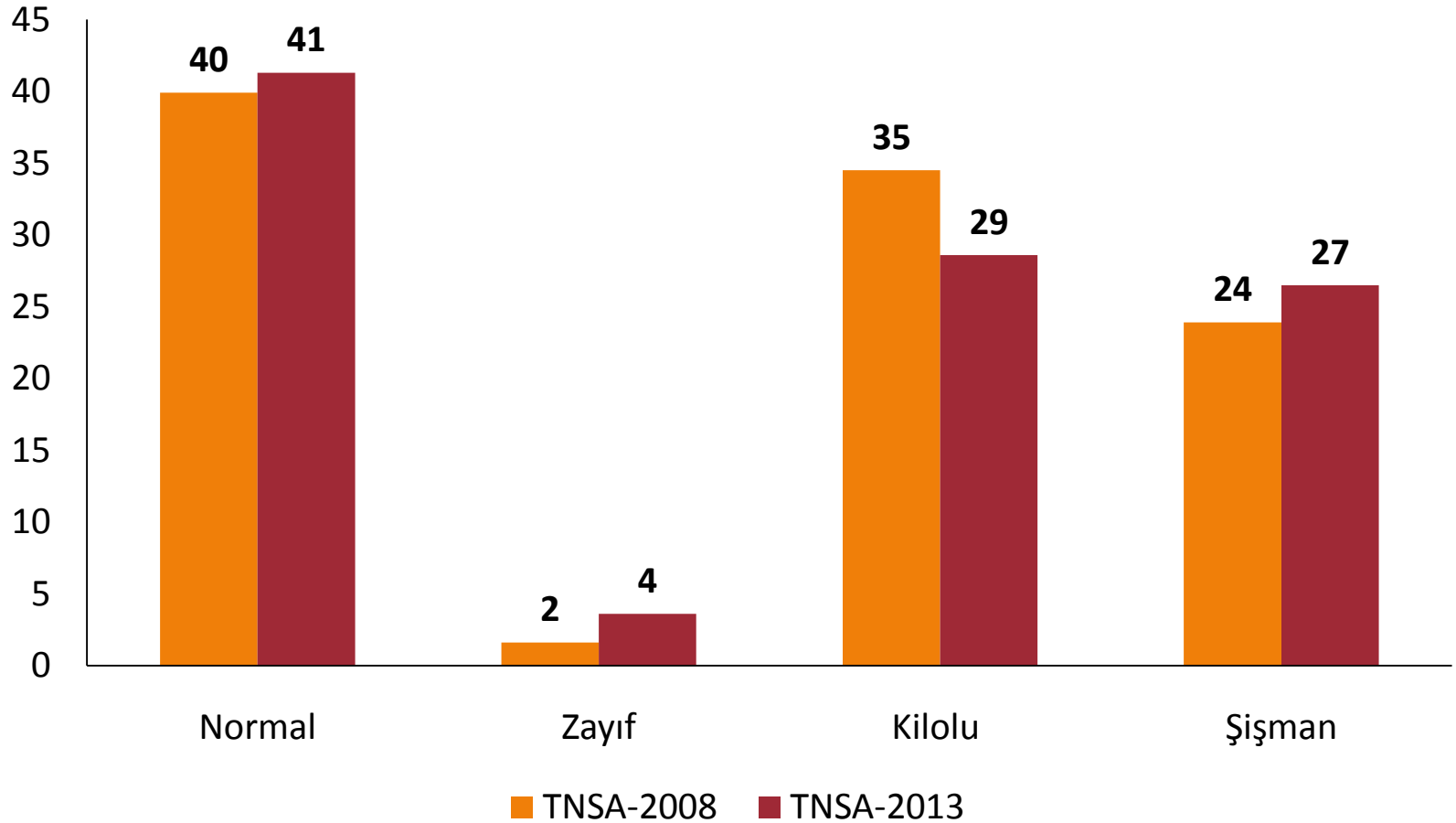
Çocukların Beslenme Durumunda Değişimler (NCHS/CDC/WHO)

Kadınların Beslenme Durumu

(Beden Kitle Endeksine Göre)

Sonuçlardan öne çıkanlar...

- Türkiye halen genç bir nüfus yapısına sahip...
- Bununla birlikte 65 yaş ve üstü oranı ilk kez %8 oldu...
- Hanehalkı büyüklüğü azalmaya devam ediyor...
- Nüfusa kayıtlı olmayan çocukların oranı çok azaldı...
- Eğitim seviyesinde iyileşmeler var ancak erkek-kadın farkı lise eğitimde ve kırsal yerleşim yerlerinde devam ediyor...

Sonuçlardan öne çıkanlar...

- Evlenme yaşı değişmiyor...
- Bebek ölümlüğü azalmaya devam ediyor...
- Doğurganlık yenilenme düzeyinin üzerinde durağanlaştı...
- Gebeliği önleyici yöntem kullanım düzeyi sabitlendi...
- Doğum öncesi ve sonrası bakım hizmetleri yaygınlaşmaya devam ediyor...
- Hastane doğumları artarken sezaryen yaygınlaşıyor...
- İsteyerek düşük azalıyor...

Sonuçlardan Öne Çıkanlar...

- Çocukların yüzde 10'unun boyu yaşına göre kısa...
- Kadınlar arasında obezite artmaya devam ediyor...
- Kadın istihdamı düşük, sosyal güvensiz çalışma yaygın, kadınlar çocuk bakımı ve ailenin engel olması nedenleri ile istihdam dışında...

2013 Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırması

Ulusal Toplantı TNSA-2013 Sonuçları

Doç. Dr. A. Sinan Türkyılmaz
Doç. Dr. Alanur Çavlin

2 Aralık 2014,
Rixos Grand Ankara Oteli, Ankara

HACETTEPE
ÜNİVERSİTESİ

NÜFUS
ETÜTLERİ
ENSTİTÜSÜ

TÜBİTAK